

Alman millî müdafa nazırı Romada mühim konuşmalar yapacak.

AKŞAM

Amerika, İspanya işine şimdilik karışmamağa karar verdi.

Sene 19 — No. 6691 — Fıatı her yerde 5 kuruş

CUMA 4 Haziran 1937

Telefon: 24240 (İdare) — 24249 (Tahrir) — 24248 (Müdür) — 20113 (Klişe)

Atatürk yarın şehrimize geliyor

Büyük Şef Haydarpaşada tezahüratla karşılanacak

Atatürkün teşrifleri denizden ve karadan atılacak toplanla bildirilecek

Atatürkün teşrifleri ve Hatay meselesinin muvaffakiyetle neticelenmesi münasebetile yarın bütün şehir bayraklarla donatılacak ve tenvir edilecek

Atatürkün yakında şehrimizi seflendireceklerini yazmıştık. Atatürk bugün Ankaradan hareket edecekler ve yarın saat 15 te Haydarpaşa istasyonuna muvasalat buyuracaklardır. Büyük şef istasyonda mersimle ve halkın coşkun tezahüratle karşılanacaklardır.

Atatürkün Haydarpaşaya muvasalatları denizden ve karadan atılacak toplanla ilân edilecektir. Büyük şefin teşrifleri ve Hatay meselesinin muvaffakiyetle neticelenmesi münasebetile, yarın bütün şehir bayraklarla donatılacak, gece her taraf elektriklerle tenvir edilecek ve halk bu mesud gün dolayısıyla karada ve denizde fevkalâde tezahürat yapacaktır.

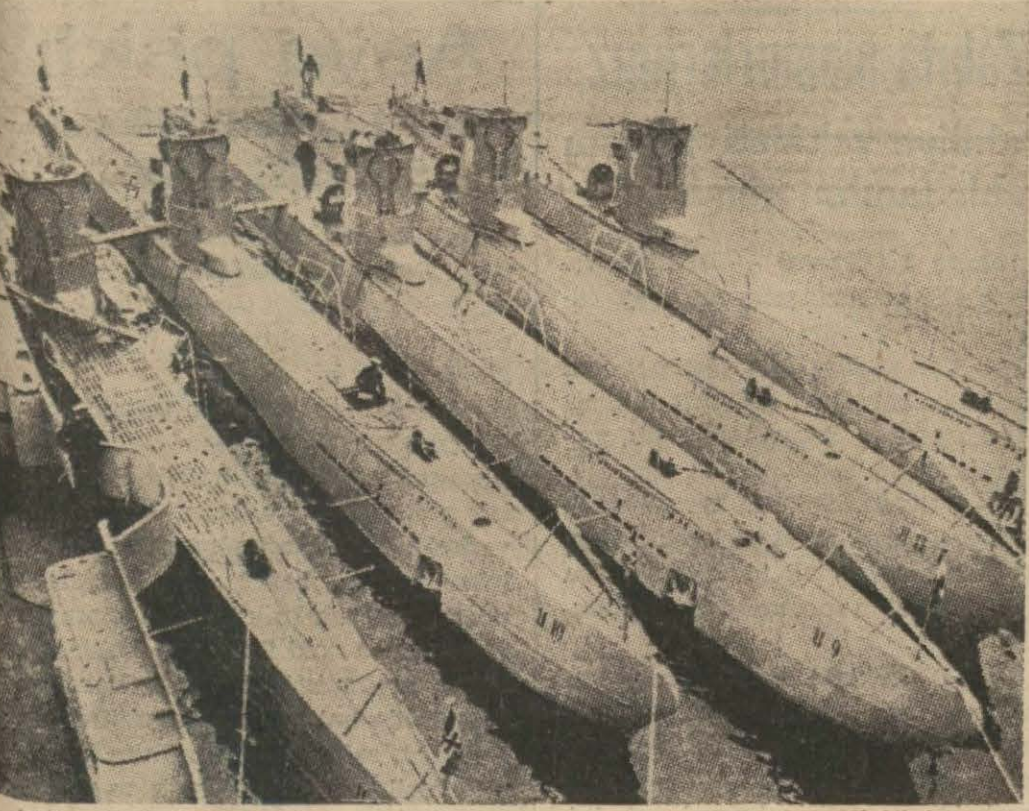
Büyük şef Haydarpaşadan motörle Dolmabahçe sarayına gideceklerdir. Halk, Dolmabahçe önünde de tezahüratta bulunacaktır.

Almanya, İspanyol sularına dört denizaltı gemizi gönderiyor

Almanya, bayrağının himayesini kendisi deruhte edecek

Londra konuşmaları henüz hiçbir netice vermedi. Alman gazeteleri: "Neticeyi bekliyemeyiz," diyorlar

Alman denizaltı gemilerinden bir kaçı

Berlin 3 (A.A.) — Dört Alman denizaltı gemisinin İspanyol sularına hareketini mevzuu bahseden Lokal Anzeiger gazetesi, diyor ki:

Deutschland hadisesinden sonra itti haz etmiş olduğu hattı harekete sadık kalan Almanya, uzayıp giden Londra diplomatlarının konuşmaları neticesini beklemiyor. Almanya kendi bayrağının himayesini bizzat kendisi deruhte edecektir.

Tesadüf edilen güçlükler

Londra 3 — Almanya ve İtalyanın ademi müdahale komitesine avdet etmelerini temin için konuşmalar bütün gün devam etmiştir. Fakat bir terakki elde edilememiştir. Ademi müdahale komitesinin ne zaman toplanacağı belli değildir. Deniz kontrolunda hasıl olan boşluk henüz doldurulamamıştır.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Vekiller heyeti

Dün başvekilin başkanlığında bir toplantı yaptı

Ankara 3 (Telefon) — Vekiller heyeti bugün öğleden sonra Başvekil İsmet İnönünün başkanlığında toplanarak geç vakte kadar müzakerede bulundu.

İngiliz - Türk dostluğunun mânası

Bir İngiliz mecmuası bu başlıkla yazdığı makalede Atatürkten sitayişle bahsediyor

Ankara 3 (A.A.) — Londrada çıkan «The Oruth» mecmuası, (İngiliz - Türk dostluğunun mânası) başlığı altında şu yazıyı neşretmektedir:

«İngiliz ve Alman menfaatlerinin karşılaştığı cephe adını verebileceğim yer Çanakkaledir. Alman nüfuzunun bu cepheye kadadar genişlemesine lüzumsuz şüphe ve korkulara düşmeden seyirci kalabiliriz. Çünkü herkesçe malumdur ki, Almanya, hiç olmazsa ekonomi bakımından, tevessü etmek imkânını bulamadığı takdirde infilâk etmek mecburiyetindedir. Fakat Britanya imparatorluğu için ya da şarkta şampiyon vazifesini görece bir devletin bulunması harpten evvelki zamanlara nazaran çok daha büyük bir hayat veya memet meselesidir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Emîr Abdullah

Misafirimiz dün müzeleri ve Boğazı gezdi

Dün şehrimize gelen Maverayı Erden Emiri Abdullah öğleye kadar ikametlerine tahsis edilmiş olan Beylerbeyi sarayında istirahat etmiş, öğle yemeğini sarayda yemiştir.

Muhterem misafirimiz yemeği müteakip sarayın bahçesinde bir gezinti yapmış, saat 14 de motörle İstanbul tarafına geçmiştir. Emîr Abdullah mihmandarı Hariciye Vekâleti Protokol müdür muavini B. Kudretle birlikte otomobile şehirde gezinti yapmış, Sultanahmed civarında do laşmıştır.

Misafirimiz bu arada müzeleri gezmiş ve saat 16 ya doğru Tophaneye inerek tekrar motöre binmiş, Boğaziçine gitmiştir. Bu gezinti akşam geç vakte kadar devam etmiştir.

Emîr Abdullah gezmelerine bugün de devam edecektir. Misafirimizin Adalara gitmesi muhtemeldir.

Dük de Windsorla madam Warfieldin nikâh resmi dün Cande'de yapıldı

Yeni evlilere binlerce tebrik telgrafı pek çok hediye gönderildi

Nikâh resminde 7 davetli, 5 gazeteci bulundu, yeni evliler Avusturyaya gidiyorlar

Yukarıda yeni evliler, aşağıda Candé şatosu ve şatonun kapısında bekleyen polisler

Paris 3 (Akşam) — Windsor dükü ile madam Warfield (Eski madam Simpson) un izdivac merasimi bugün Candé şatosunda yapılmıştır.

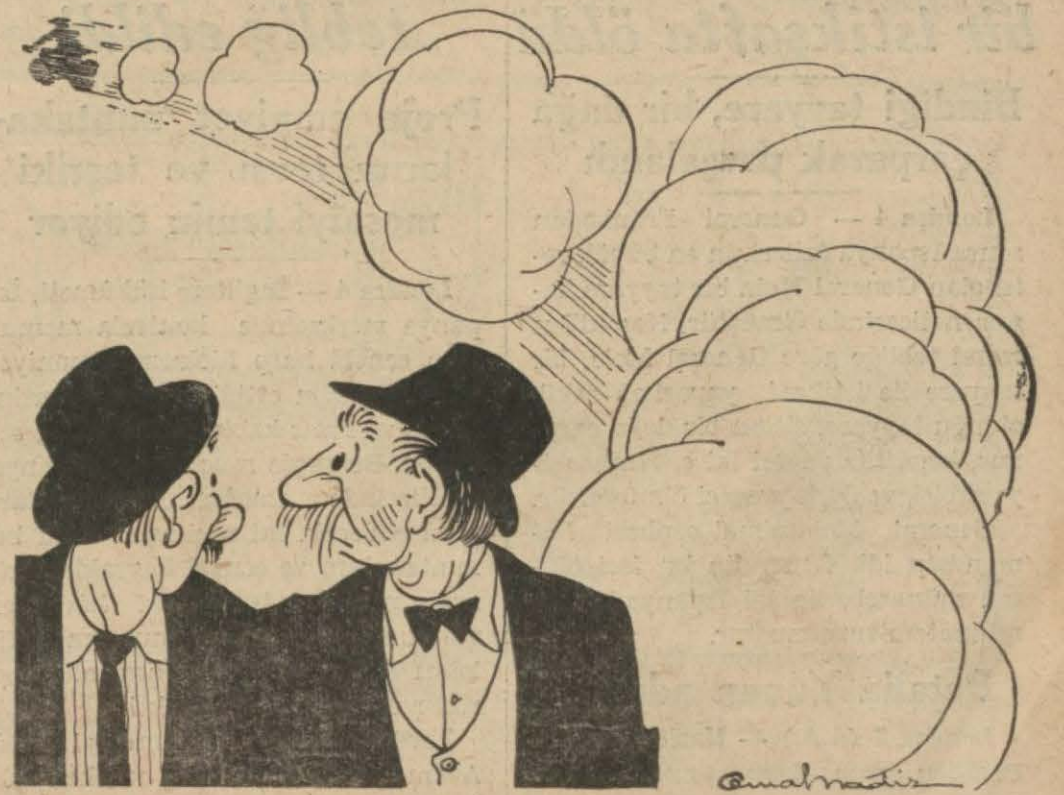
Hava çok güzeldi. Şato civarındaki Monts kasabası ve köylüler Fransız, İngiliz ve Amerikan bayraklarıyla donatılmıştı. Şato civarında büyük bir kalabalık vardı. Posta ve telgraf müvezzileri her dakika şatonun kapısını

dan girerek dünyanın dört bir tarafından gelen tebrik telgraflarını ve hediyeleri getiriyorlardı. Şatoya binlerce çiçek demeti gönderilmiştir. Bir çok başka hediyeler de vardır.

İnzibat tedbirleri

Şato etrafında intizamı muhafaza etmek ve davetli olmyanların şatoya

(Devamı 4 üncü sahifede)

Dün Geceki ve Bu Sabahki Telgraflar

Mareşal Blomberg Romada mühim konuşmalarda bulunacak Bir Alman gazetesi İtalyanın askerî kuvvetini medh ediyor

Roma 3 — Alman Müdafaa nazırı Mareşal Blomberg yanında kızı ve iki yaveri bulunduğu halde dün saat on dörtte tayyare ile Litoryo tayyare meydanına gelmiş ve B. Mussolini ile diğer hükümet erkânı tarafından karşılanmıştır. Mareşal ile B. Mussolini arasındaki telâki fevkalâde samimî olmuştur. Bir müfreze asker selâm resmini ifa etmiştir.

Mareşal Blomberg, öğleden sonra kral tarafından kabul edilmiş, müteakiben B. Mussolini ile bir saat süren bir mülakat yapmıştır. Gece Alman sefarethanesinde mareşalin şerefine beş yüz kişilik bir kabul resmi tertip edilmiştir. B. Mussolini ile Mareşal Blomberg arasında yapılacak konuşmalara Kont Ciano da iştirak edecektir. Alman Müdafaa nazırı İtalyada bir hafta kalacaktır. Bugün İtalyan hava kuvvetlerinin geçid resminde bulunmuştur. Yarın askerî, pazarte-

si günü de İtalyan filostunun geçid resminde hazır bulunacaktır.

Mareşal Blomberg ile kızı cumartesi ve pazar günleri Napolide İtalyan veliahdının misafiri olacaktırlar.

Bir Alman gazetesinin makalesi
Berlin 3 — «Berliner Boersen Zeitung» mareşal Fon Blomberg'in Romayı ziyareti münasebetile «askerî millet» diye tavsif ettiği İtalyayı met ve sena etmektedir.

Bu gazete, Müsolininin «İtalyan milleti asker ve muharip millettir» sözlerini hatırlattıktan sonra İtalyanın faikiyeti seferberliğini himaye edebilecek olan tabii hududlara malik olmasında bulunduğunu yazıyor.

Mareşal Blomberg Budapeşteye de gidecek

Berlin 4 — Mareşal Blomberg, Romadan dönüşünden sonra Budapeşteye giderek Macar harbiye nazırının Berline ziyaretini iade edecektir.

Türk - İran hudud emniyeti

Mukaveleler Büyük Millet meclisi ruznamesine alındı

Ankara 3 (Telefon) — Hükümetimizle İran devleti Şehinşahi arasında imza edilen baytari, hudud mntakasının emniyetine, hududda çıkan ihtilâfların ve hâdiselerin tesviyesine aid mukavelelerin encümence müzakeresi bitirilmiş ve mukaveleler meclisin ruznamesine alınmıştır.

Hudud mntakasının emniyetine dair olan mukavelede iki memleketin hudud makamları arasında sıkı bir iş birliği temin edecek esaslar bulunmaktadırlar. Bu mukaveleye göre iki memleket arasındaki hududun her iki tarafında elli kilometrelik bir mntakada çıkacak olan hâdiseler ve ihtilâflar hükümetimiz namına, kaymamaklar ve valiler, İran devleti Şehinşahi namına da komiserler ve komiser muavinleri tarafından tedkik ve tesviye olunacaktır.

Bundan başka mukavele hükümlerinin tatbikini kolaylaştırmak ve müsterek hududda iyi komşuluk münasebetlerinin muhafazasını temin etmek üzere her iki taraftan müsavi miktarda azay ihtiva edecek bir yüksek hudud komisyonu teşkil olunacaktır.

Hava yolları

Beş yerde meydanlar yapılacak

Ankara 3 (Telefon) — Hava yolları devlet işletme idaresinin 1937 bütçesi Büyük Millet meclisi ruznamesine alınmıştır. İdarenin yeni yıl bütçesi varidat ve masrafı denk olmak üzere 696 bin küsur liradır.

Yeni bütçe, dört adet iki motörlü, dört adet dört motörlü, bir adet iki motörlü, tayyare ile Ankara - İstanbul arasında on ay, İstanbul - İzmir ve Ankara - Adana arasında sekiz ay işletme esasına göre tanzim edilmiştir.

1937 senesinde İstanbul, İzmir, Adana, Diyarbakır ve Erzurum hava yolları güzergâhlarında muhtelif meydanlar tesis ettirilecektir. Bunun için yeni bütçeye 10 bin lira tahsisat konmuştur.

Sıtma mücadelesi

Bahkesirde mücadele reisliği ihdas ediliyor

Ankara 3 (Telefon) — Sıhhiye vekâleti, Kayseride yeni bir sıtma mücadelesi mntakası ihdasını kararlaştırdı. Bundan başka Bursa, Bahkesir sıtma mntakası da ikiye ayrılacak. Bahkesirde ayrıca bir sıtma mücadele reisliği ihdas olunacaktır.

Üç senede 95,431 göçmen geldi

Bu sene gelecekler nelerde iskân edilecekler

Ankara 3 (Akşam) — Sıhhiye vekâleti tarafından yapılan bir istatistiğe göre 934, 935, 936 senelerinde Romanya, Bulgaristan ve Yugoslavyadan getirilip memleketin muhtelif yerlerinde iskân edilen muhacirlerin sayısı 95,431 dir. Bunların iskânları için 934, 935 senelerinde 6739 ve 936 senesinde de 5344 ki ceman 12080 ev yapılmıştır.

937 senesinde on bini Bulgaristandan ve on beş bini Romanyadan olmak üzere getirilecek 25,000 muhacirin 15,000 i Trakya'da, 5200 zü Ege sahillerinde, 4800 zü Sivas, Bursa, Bilecik, Niksar ve Amasya vilâyetlerinde iskân olunacaklardır.

Amerika şimdilik hiçbir teşebbüste bulunmıyacak

Bitaraflik kanununun tatbiki düşünölmüyor

Vaşington 3 (A.A.) — Vaşingtona dönen Reiscumhur Roosevelt, İspanya vaziyeti hakkında Hariciye Nazırı Hull ile görüşmüştür.

Almanya ile İtalyayı tekrar ademi müdahale komitesine getirmek için İngiliz ve Fransız hükümetleri tarafından yapılan teşebbüslerin neticesine intizaren Amerikan bugünkü hattı hareketi değişmeyecektir.

Siyasi mahafile göre, bitaraflik kanununun tatbiki gerek haricte gerek bizzat memleket dahilinde fena tefsir edilebilecektir.

Bitaraflik kanununun Almanya ve İtalyaya tatbiki, Amerikalılar için Alman ve İtalyan vapurları ile seyahat etmenin memnuniyetini intaç edecek ve bu da bu iki memleketin iktisadiyatına indirilmiş ciddi bir darbe teşkil edilecektir.

Vaziyetin vehamet kesbetmesi takdirinde Amerikanın yalnız diplomasi yolile bazı teşebbüslerde bulunmakla

iktifa etmesi muhtemeldir. Hariciye encümeni reisi B. Pittman, meriyet mevkine vaz'ı Amerika sulhünü tehdid edebilecek olan bitaraflik kanunun tatbikini B. Roosevelt'ten istemekten çekineceğini söylemiştir.

Vaşington 3 (A.A.) — Ayan Hariciye encümeni reisi Pittman, encümenin hafi olarak akdettiği ve bitaraflik meslelerini tedkik eylediği toplantıdan sonra demiştir ki:

«İspanyol ihtilâfını mevzii kılmak hususunda hiçbir yardımda bulunamayız. Bizim tarafımızdan vuku bulacak herhangi bir müdahale, ademi müdahale komitesinin planlarını akim bırakılabileceği gibi bizzat bizim kendi sulhumuzu de tehlikeye koyabilir.»

Pittman, Hariciye encümeninin bitaraflik kanununun İspanya ihtilâfına bilfiil karışan İtalya ve Almanya ya da tatbikine dair Nye tarafından yapılan teklifi müzakere etmemiş olduğunu söylemiştir.

Eski raylar değiştiriliyor

Bu iş için bir kaç milyon lira sarfedilecek

Ankara 3 (Akşam) — Devlet Demiryolları idaresi Anadolu hattından başlayarak İzmir - Aydın, Şark demiryolları ve İzmir - Kasaba - Manisa hatlarının raylarını değiştirecektir. Bu mali sene içinde başlayacak olan değiştirme işi milyonlarca lira sarfını icab ettirdiğinden, bir kaç sene içinde ancak bitirilebilecektir.

İdarece yapılan hesaplara göre yalnız Anadolu hattının Haydarpaşadan; Dil iskelesinden Geyveye kadar olan kısmının - ki 120 kilometredir - raylarının değiştirilmesi 1,600,000 Geyve, Vezirhan, Karaköy, Bozöyük, Bozöyük - Eskişehir arasındaki hattın raylarının değiştirilmesi de 1 milyon 968 bin liraya mal olacaktır.

434 kilometre uzunluğunda olan Eskişehir - Konya hattının ray ve traverslerinin yenilenmesi için 6 milyon 950 bin liraya ihtiyaç vardır. İzmir - Kasaba - Manisa hattı ile Şark demiryollarının değiştirilmesi icab eden ray ve traversleri de bu nisbette büyük masraf ihtiyarını mucib olmaktadır.

Zabıta memurlarımız

Dahiliye vekâleti mühim bir tamim gönderdi

Ankara 3 (Akşam) — Dahiliye vekâleti zabıta memurlarımıza şu tamimi göndermiştir:

1 — Katı ve zaruri ihtiyaç ve lüzum olmadıkça istirahatate çekilmiş olan bir vatandaş sorgu, ihbar, tebliğ gibi şeylerle davet edilmemelidir.

2 — Polis karakoluna her ne şekilde olursa olsun davet edilecek bir vatandaş nezakete kaldeleri dışında hırcın ve çirkin muamele yapılmamalıdır.

3 — Polise vaki olacak her müracaat sınıf ve derece farkı gözetmeksizin nezakete karşılanacak ve cevapsız bırakılmıyacaktır. Bilhassa her karakolda ve polislin hususî not defterinde mntakası içinde oturan maruf zatların ikametgâh adresleri vazih bir surette yazılı olmalıdır.

4 — Halka sebepsiz dürüst muamele yaptıkları salâhiyetlerinin fevkiye çıktıkları sabit olan emniyet mensuplarının bu hareketleri sicillerine geçirilecek, terfi hakları üzerinde müessir olacaktır.

5 — Bu emir emniyet direktör ve amirleri tarafından her polise okuturulacak ve bu mevzu üzerinde bütün polis teşkilâtının konferanslarla tenvir edilmesi temin olunacaktır.

Hariciye vekilimiz Budapeştede

B. Rüştü Aras bu akşam Bükreşe geçecek

Budapeşte 3 (A.A.) — Türkiye hariciye vekili Dr. Tevfik Rüştü Aras, bu akşam buraya muvasalat etmiştir. Dr. Rüştü Aras, Budapeştede yirmi dört saat kalacak ve bundan bilistifade hariciye nazırı B. de Kanyaya hususi bir ziyarette bulunacaktır. Dr. Aras, yarın akşam Bükreşe hareket edecektir.

Viyana 3 (A.A.) — Türkiye hariciye vekili Tevfik Rüştü Aras, Neuv Freie Presse gazetesine verdiği bir beyanatta ezcümle demiştir ki:

Dün Avusturya hariciye nazırı B. Gindo Schmidt ile yaptığım görüşme, Türkiye - Avusturya arasında en mükemmel bir dostluğun mevcudiyetini göstermiştir. Türkiye, Avusturyanın yüksek kültürel seviyesinin hayrandır. Ekonomik münasebetlere gelince, ziyadesiyle müsaiddir ve aynı zamanda geniş bir islahata da tabi tutulacaktır.

Viyana 3 (A.A.) — Türkiye Hariciye Vekili Doktor Tevfik Rüştü Aras elçilikte Türkiyenin Bükreş, Atina ve Belgrad orta elçilerini kabul etmiştir.

Asya paktı

Irak başvekili Hikmet bey Süleymanın beyanattı

Irak Başvekili Hikmet bey Süleyman, Temps agetesi muhabinine Irakın harici ve dahili siyasetinden behşederken Asya paktına da temas ederek demiştir ki:

— Biliyorsunuz ki son zamanlarda Cenevrede mühim bir siyasi vesika, Asya paktı parafe edilmiştir. Bu dostluk paktı, Türkiye, İran, Afganistan ve Irakı etrafında tophıyor. Bu paktın imzalanması, bazı hudud ihtilâflarının ve bilhassa Irak ile İran arasında Şattülaraiba aid ihtilâfın hallinden dolayı geçmişti. Bu zorluklar, son haftalarda hal ve bartaft edilmiştir. Bu pakt, sulhe hâdim mühim bir siyasi vesikadır. Şarkta sulh ve müsaletinin en esaslı temellerinden bir addedilmek lazımdır. Bu pakt, son sene zarfında Gaziyülevvel ile İbnissud arasında imzalanmış ve Yemene de teşmil edilmiş olan Irak - Suriye paktını tamamlıyor.»

Filistinde 80 Arap açlık grevi yapıyor

Kudüs 3 (A.A.) — Şimali Filistin'de Akkâda mevkuf bulunan doksan kadar siyasi Arab mevkufu, hükümet kendilerini tahliye etmek hususunda ki vadini tutmadığından, açlık grevi yapmaya başlamışlardır.

Yeni Sovyet elçisinin beyanattı

Türk - Sovyet dostluğu parlak neticeler verdi

Ankara 3 — Yeni Sovyet büyük elçisi B. Karski Türk Sovyet münasebetleri hakkında gazetecilere beyanatta bulunarak demiştir ki:

— Kendilerine itimadnamelerimi takdim etmek şerefine mazhar olduğum Ekselans Reiscumhur ile ve aynı zamanda Başvekili General İnönü ve hükümet âzaları ile yaptığım ilk temaslarda milletlerimiz ve hükümetlerimiz arasındaki dostluk bağlarının ne derece sıkı ve dayanılı olduğunu tebarüz ettirmişti.

Daha başlangıçtanberi Sovyetler birliği ve Türkiye arasındaki münasebetler bir sulh ve dostluk siyaseti ile takviye edilmiştir. Ekonomik münasebetler normal bir surette inkişaf etmektedir. Sovyetler birliği ile Türkiyenin beynelmîlî siyaset sahasındaki iş birliği çok mühim ve şayanı kayıt neticeler vermiştir.

B. Karski bundan sonra iki dost memleketin kudretli şefleri idaresinde daima muvaffakiyete doğru gittiklerini ve çok kuvvetli olduklarını söylemiş, ne derece kuvvetli olursak sulh o derece fazla temin edilecektir, demiştir.

Yaralı 500 İtalyan

Roma 3 (Akşam) — Bugün buraya İspanyadan 500 İtalyan yaralı gelmiştir. Bunlar Madrid cephesinde hükümet kuvvetlerine karşı harbeden gönüllü alayına mensuptur. Bir kısmının yaraları ağırdır.

General Mola bir istikşafta öldü

Bindiği tayyare, bir dağa çarparak parçalandı

Londra 4 — General Frankodan sonra İspanya âsillerinin en büyük reisi olan General Mola bir tayyare kazası neticesinde ölmüştür. Neşredilen resmî tebliğe göre General Mola, bir tayyare ile istikşaf yaparken rakib olduğu tayyare, sisten bir dağa çarpmış, kendisiyle yaveri iki erkânıharbiye zabiti, ve iki tayyareci ölmüşlerdir. General Mola şimal cephesi kumandanı idi. Generalin bu feci ölümü münasebetile âsi İspanyada resmî matem tutulmuştur.

Petalia Yunan adaları

Londra 3 (A.A.) — Hariciye nazırı B. Eden avam kamarasında Yunan Petalia adalarının Almanyaya kiralanmış olduğu hakkındaki haberlerin doğru olmadığını söylemiştir.

Alman Hariciye Nazırının Balkan seyahati

7 Haziranda Belgrada gelecek sonra Sofyaya gidecek

Belgrad 4 (A.A.) — Yedi haziranda öğle üzeri, Almanya hariciye nazırı B. Von Neurathın buraya gelmesi beklenmektedir. B. Von Neurath, burada dokuz hazirana kadar kalacak ve bilâhare tayyare ile Sofyaya gidecektir. Programda ezcümle doktor Stoyadinoviçin muhtelif görüşmeleri vardır. Dr. Stoyadinoviç, yedi haziran akşamı B. Von Neurath şerefine bir ziyafet verecek ve bu ziyafet sonunda nutuklar teati olunacaktır.

Berlin 3 (A.A.) — Hariciye nazırı von Neurath, cumartesi akşamı Berlinden hareket ederek evvelâ Belgrada gidecek ve orada iki gün kalacaktır. Ondan sonra Sofyaya uğrıyacak ve Almanyaya dönerken de Budapeştede tevakkuf edecektir.

Von Neurath, Bulgaristan ve Macaristanın tekrar silâhlınamaları meselesini nasıl ortaya koyacaklarını tesbit etmeden evvel Yugoslavyanın bu baktaki düşüncesini öğrenmek fikrindedir. Binaenaleyh, Alman hariciye nazırının bu seyahatindeki asıl ehemmiyet, gerek siyasi gerek iktisadi bakımdan Belgradta temerküz ediyor demektir.

Von Neurathın refakat edecek olan ekonomi mütehassısları yüksek siyaset münakaşaları bir taraftan yapırlarken diğer taraftan yerinde ekonomik sahada yapılabilecek işleri tedkik edileceklerdir.

İngiliz projesi tebliğ edildi

Proje emniyet mntakalarını tevsi ve teşriki mesaîyi temin ediyor

Londra 4 — İngiltere hükümeti, İspanya merkezinde kontrola memur olan ecnebi harp filolarının emniyeti için tanzim ettiği projeyi Berlin, Roma ve Paris kabinelerine tebliğ etmiştir. Bu proje mucibince İspanya sahillerinde emniyet mntakaları tevsi edilecek, iki muhasım taraf bu mntakalara ve ecnebi bayraklara riayete mecbur tutulacak, hâdiseler vukuunda kontrola memur ecnebi filoları erkânıharbiyeleri arasında teşriki mesaj temin edilecektir.

Lord Kranbon bu projeyi dün Avam kamarasına tebliğ ederken alâkadar devletlerin bu projeyi kabul edecekleri ve kontrola iştirak edecekleri ümidini izhar etmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Biraz kolaylık

Kırtasiyecilik aleyhinde daima pek haklı şikâyetler işitiyoruz. Sırası düştükçe hepimiz bundan yana yana bahsederiz. Hakikaten hükümet işlerinde kırtasiyeciliği asgarî dereceye indirmek hususunda çok ciddi âdetâ muntazam bir program dahilinde gayret sarfederek çalışmak lazımdır. Bir gün şüphesiz ki bunun bir program diye ele alınmak sırası gelecektir. Bugünü muhakkak surette göreceğimize emin olarak, vesile düştükçe kırtasiyecilik aleyhinde söz söylemeyi kendimize vazife bilmeliyiz.

Geçen gün bir dostumuz anlatıyordu. Zaten bu fıkra da bu hikâyenin tenkid ettiği duyguları ifade ettiği için, bu hikâyeyi tekrar edeceğiz: Evlâh vergisini kendisince fahiş bulduğu için, kanunun verdiği salâhiyete dayanarak, bu verginin indirilmesi maksadile mensup olduğu tahakkuk şubesine bir istida verir.

Böyle hususî ve ferdî tadilat istiyenlerden evvelimide on lira bir depozito alınır ve bundan sonra, mahallinde tahkikat yapılmak üzere tadil komisyonu gönderilir. Eğer istida sahibi talebinde haklı ise bu on lira kendisine geri verilir. Haksız çıkarsa on lirası irad kaydolunur.

Bir nevi ceza olarak bu on liranın alınmasına neden lüzum görüldüğünü düşünecek değiliz. Burası kanun meselesidir. Onu mevzuu bahsetmiyeceğiz. Biz yalnız kırtasiyeciliği gözönünde tutuyoruz.

İşte böyle bir müracaat yapan dostumuz haklı çıkmış. Yani evine giden tadil komisyonu verginin bugünkü şeraite nazaran fahiş olduğunu anıyarak vergi miktarını indirmiş. Şimdi sıra depozito olarak verilen on liranın iadesine geliyor.

Bu on lira nereye yatırıldı? Zorluk işte buradan başlıyor. Çünkü parayı tahakkuk şubesi kabul etmiyor. Onu bankaya yatırmak lâzım! Şimdi iadeye sıra gelince, tahakkuk şubesi mensup olduğu belediye dairesinin muhasebeciliğine bu paranın iadesi için bir tezkere yazıyor. Belediye dairesi banka şubesine yazıyor ve şube parayı geri veriyor.

Bunun söylemesi dile kolay. Fakat daire daire dolaşarak vakit kaybetmeden acaba bu iş görülemez mi? Tahakkuk şubelerine depozitoları kabul salâhiyeti verilmesi bu zorluğu kökünden keser. Tahakkuk ve tahsil memurlukları bir çok vergiler tahsil ediyorlar. Arada sırada on lira bir depozito kabulü hiç bir tehlike ifade etmez. Kasaya giren bir paranın zorlukla iade edilmesinden korkuluyorsa bu zorluğu kanunen kaldırmak yolu yok mudur? Bankaya yatırılmak lâzım ise tahsil şubesi parayı alarak bankaya kendisi götürmesi ve istida sahibine iade lâzımgeldiği zaman derhal kendisi iade edip bankadan da kendisi parayı getirtmesi halka kolaylık itibarile daha makul olmaz mı? Bütün bunlar kabil değilse belediye muhasebe kaleminden dolaşmağa ne lüzum var? Doğrudan doğruya tahakkuk şubesinin tezkeresiyle bankadan parayı geri almak yolunu neden böyle dolambaçlı bir şekle sokmalı?

Akşamcı

ŞEHİR HABERLERİ

Festival hazırlığı
Anadoludan gelecekler için kolaylık düşünüyor

Bu sene yapılacak festivalde İstanbul belediyesi civar memleketlerden olduğu gibi Anadoludan da mümkün olduğu kadar fazla ziyaretçi celbetmek gayesini takip etmektedir. Bu münasebetle bazı tedbirler alınmıştır. Yataklı vagon bulunan bütün Anadolu şehirlerinde bu acenteler, ve bu acentelerin bulunmadığı yerlerdeki belediyeler ve yahud o kasabanın en maruf tacirlerinden biri festival münasebetile İstanbulla gelecek olanların acenteliğini yapacaktır.

Bu acenteler, bulundukları yerlerdeki halkı İstanbul festivaline iştirake teşvik edecekler, festival programı ile İstanbulun hususiyetini ve güzelliğini izah edeceklerdir. Bunlar İstanbulla gelecek olanların yol masrafları ile, İstanbuldaki masraflarına dair birer bono vereceklerdir. Elinde bu bono olarak İstanbulla hareket eden yolcu, bonoları İstanbuldaki yataklı vagon merkezine vereceklerdir. Bu bonolarla gelenler, festival komitesi tarafından otellere taksim edileceklerdir. Bonoyu hâmil olanlar -başka hiç bir para vermeden- yiyecek, içecekler, otellerde ikamet ederek festival eğlenmelerine iştirak edeceklerdir.

Festival komitesi, Balkanlardan da seyyah getirilmesini temin etmek üzere rumca, sırpça, rumence, macarca broşürler bastırılmış ve Balkan memleketlerindeki seyyah acentelerine göndermiştir. Bu acenteler, İstanbulla seyyah gönderilmesini temin edeceklerdir.

Gizli bir heroin fabrikası bulundu
Üç kişi cürmümeşhud halinde yakalandı

Gümrük muhafaza teşkilâtı memurları, dün gizli bir heroin fabrikası meydana çıkarmışlar ve bir şebeke yakalamışlardır.

Heroin fabrikası, Tarabyada Hacıosman bayırında bir bağ köşküdedir. Fabrika, tam tehzizatlı hem heroin, hem de morfin istihsal eden son sistemdedir. Fabrikanın sahiplerinden Avram, Miltiyadis, Avengilos namında üç kişi cürmümeşhud halinde yakalanmışlardır.

Yapılan muayene neticesinde fabrikada 11 kilo mayı, 1 kilo toz heroin ve 13 kilo morfin yakalanmıştır.

Muhafaza teşkilâtı memurlarının günlerden beri takip ettikleri ve hiç ümid edilmiyen bir yerde yakalamaya muvaffak oldukları bu fabrika etrafında tahkikata devam edilmektedir.

Bir çocuk tepeye tırmanırken düştü, bacağı kırıldı

Hristaki adında 13 yaşlarında bir çocuk dün arkadaşlarıyla beraber Silâhdarağa civarında dolaşırken çiçek toplamak üzere bir tepeye tırmanmak istemiştir. Küçük Hristaki tepeye çıkarken ayağı kayarak düşmüş, Sağ bacağı kırılmıştır. Yaralı çocuk hastaneye kaldırılmıştır.

Biyoloji enstitüsünün açılma merasimi yapıldı

Dünyanın en mükemmel enstitülerinden biri olan bu müessese memleketimiz için büyük bir kazançtır

İstanbul üniversitesi biyoloji enstitüsünün küşad merasimi dün yapılmıştır. Geçen sene inşaatı ikmal edilerek bir seneden beri tedrisatta bulunan bu enstitünün açılış merasiminde maarif vekâleti talim terbiye reisi B. İhsan üniversitenin bütün dekan ve profesörlerle tanınmış zevat hazır bulundular.

Merasime üniversite rektörü B. Cemil Bilselin bir nutku ile başladı. rektör bu yeni ilim müessesesinin kurulmasındaki gayeleri ve böyle modern bir bina yapılmasının sebeblerini izah etti. Ve buradan yetiyecek Türk gençlerinin faydalı birer unsur olmaları temennisiyle sözlerine nihayet verdi.

Rektörden sonra nebatat enstitüsü şefi profesör Heibronu Türkçe olarak söylediği nutukta enstitünün müstakbel faaliyetini izah etti ve bunu müteakib profesör Brauner yine

Türkçe olarak projeksiyon ile yeni binanın dahilî taksimatını izah etti ve:

— Ümid edelim ki gayretlerimizin neticesi yapılan bu büyük fedakârlığa lâyık olsun!

Cümlesile sözlerine nihayet verdi.

Alman profesörlerin kısa bir zamanda Türkçeyi çok güzel öğrenip nutuklarını Türkçe vermeleri takdir ve alkışlarla karşılandı.

Davetlilere yeni bina gezdirildi ve bahçede hazırlanan büfede izaz diller.

Üniversitenin bu yeni müessesesi teknik itibarile dünyanın en mükemmel biyoloji enstitülerinden biridir, 337 bin liraya mal olmuştur. 600 talebe alan son sistem bir konferans salonu, müteaddid laboratuvarları, kütüphaneleri, asistanlara ve talebelere mahsus bir çok mesai odaları, mükemmel ders levazımı, serleri vardır.

Sahte şahadetname

İhtiyat zabiti olmak için buna müracaat etmiş

Sahte lise şahadnamesi tanzim ederek ihtiyat zabiti mektebine girdikten sonra yakalanan Asım ile kendisine bu sahtekârlıkta yardım etmekten suçlu Kemal ve Hasan Ziya adlarında diğer iki kişinin ağır ceza mahkemesinde muhakemelerine başlanmıştır. Suçlulardan Hasan Ziya ölmüş olduğundan Asımla Kemal mevkufen mahkemeye getirilmişlerdir. Bunlardan Asım hâdiseyi şöyle anlatmıştır:

— Ben Adana Ziraat mektebi mezunuyum. Eskiden bu mektebin mezunları ihtiyat zabiti mektebine girebilirlerken bilâhare bu hakkı yalnız lise mezunlarına verdiler. İhtiyat zabiti olmağa meraklı idim. Çarşıkapı civarında kırtasiye dükkânı vardı. Suçlulardan Kemal her zaman dükkânıma gelirdi. Bir gün Kemal bana şimdi ölmüş olan suçlu Hasan Ziyayı tanıttı. Kendisine ihtiyat zabiti olmak istediğini söyledim. «Ben sana bir şahadetname uydururum, hem bundan sana bir mesuliyet de gelmez. Çünkü sen meşru bir iş yapacaksın. Bu sahtekârlığı ilim için yapıyorsun.. Cedi ve birkaç gün sonra gene Kemal ile benim dükkânında otururken Hasan Ziya bana şahadnamesi getirdi. Şahadnamede İzmir lisesinin mühürü, ve müdürün imzası vardı. Sonra bunun noterden bir suretini çıkarak İhtiyat zabiti mektebine gittim. Altı ay hazırlık kıtasında çalıştım. Fakat mektebe geçince birisi ihbar etmiş ve yakalandım. Bu şahadname için Hasan Ziyaya hiç bir ücret de vermedim..

Diğer suçlu Kemal sahtekârlıkla alâkas olmadığını, Hasan Ziya vakti-

Soğukhava dolapları

Dahiliye vekâleti resim alınmamasını bildirdi

Evlerdeki soğuk hava dolaplarından belediye vergi ve resimleri kanununun 15 inci maddesine göre belediye resmi alınmasına teşebbüs edilmiş ve bu resim belediye tahakkuk şubelerince tahakkuk ettirilmiştir. Bazı mükellefler, böyle bir resim alınmasının kanuna uygun olmadığından bahisle belediyeye müracaat etmişlerdir. Belediye bunun üzerine Dahiliye Vekâletinden talimat istemiştir.

Dahiliye vekâletinden gelen emirde bu gibi soğuk hava dolaplarının hiç bir belediye vergi ve resmine tâbi olmayacakları bildirilmiştir. Bu emir üzerine belediye reisliği, şubelerine tebliğat yapmış, bu gibi vesaitten hiç bir vergi ve resim alınmamasını ve tahakkuk ettirilmiş resimler varsa bunların kayıtlarının terkin edilmesini bildirmiştir.

Bir otomobil bir arabaya çarptı

Bir otomobil Altıyol ağzında telefon cadesine doğru giderken önünden gitmekte olan Hüseyin adında birinin arabasına çarpmıştır. Çarpışma neticesinde otomobilin ön kısmı kırılmış, arabanın da arka tarafı parçalanmıştır. Arabacı Hüseyin de muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. Zabıta, yaralı arabacıyı hastaneye kaldırarak kaza etrafında tahkikata girişmiştir.

le kendisine hocalık etmiş olduğundan bir gün dükkânda tesadüf edince Asıma tanıttığını söylemiştir. Şahidlerin celbi için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Bir çırpıda
Radyo ve Gramofon

Eskidenberi tanıdığımı bir keman hocası vardır. Onu yıllarca evvel daima koltuğunda keman kutusu dersten derse giderken görürdüm.

Onu çoktanberi görmemiştin. Dün rasgeldim. Üstü başı perişan bir halde.. elinden baston gibi hiç eksik etmediği keman kutusunu görmeyince sordum:

— Kemanınız nerede?..

Acı acı gülümsedi:

— Sattım..

— Sebebi?

— Artık ders filân alan yok ki.. eskiden genç kızlar çeyiz hazırladıkları gibi kendileri muhakkak bir musiki aletini çalmasını öğrenirlerdi. Evlenecek kız daha küçük yaştan ud talim eder, keman öğrenir, hali vakti yerinde ise piyano öğrenirdi.. halbuki şimdi genç kızlarda bu âdet kalktı..

İhtiyar keman mualliminden ayrıldıktan sonra düşündüm. Hakikaten yeryüzünde medeniyet ilerledikçe güzel sanatlar zayıflıyor. Eskiden radyo, gramofon ve saire yokken bir evin bütün musiki ihtiyacını ailenin kadınları, erkekleri temin ederlerdi.

Gece eve yorgun gelen koca, yemektan sonra şöyle rahatça bir köşeye oturur, kadın ya udunu eline alır, ya kemanını çıkarır, ya piyanosunun başına geçer, artık ne biliyorsa onu çalardı.

Bunun için evlenecek genç kız müstakbel ailenin saadetini temin etmek, kuracağı yuvaya neşe, musiki götürmek için mutlaka ya keman, ya ud, ya piyano filân öğrenirdi.. şimdi öyle mi ya?..

Gece evde biraz musiki dinlenmek mi istendi? Bundan kolay ne var? Bayanın udunu kılıfından çıkarmasına, kemanını eline almasına, piyanosunun başına geçmesine imkân yoktur. Hemen radyonun düğmesini aç, istediğiniz istasyonu dinle.. caz mı istiyorsunuz? Yoksa klâsik musiki mi? Ne ararsanız var..

Radyonuz yoksa gramofonunuzu kurunuz.. Muhakkak ki, radyonun ve gramofonun yeryüzünde bu kadar saltanat sürmesi halk arasında güzel sanatların ilerlemesine oldukça sekete vurdu.. bugün yeryüzünde aileler arasında musiki ihtiyacını insanlardan ziyade makine temin ediyor.

H. F.

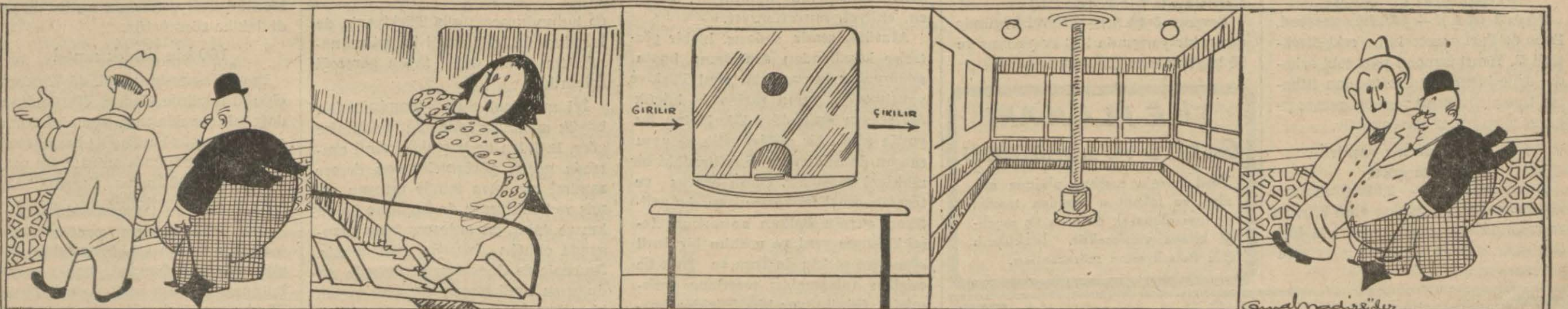
Dün de tramvaydan atlıyan 29 kişiden ceza alındı

Tramvaylar durmadan atlıyanlar hakkında zabıta sıkı takibata devam etmektedir. Dün Eminönü mıntakasinda tramvaydan atlıyan yirmi dokuz kişi yakalanmıştır. Bunlardan on dokuzu karakolda birer lira para cezası vermişler, para vermeyen on kişi haklarında da zabıt tutularak kanunî muameleye girişilmiştir.

Bir usta çatıdan düştü, ağır yaralandı

Yıldız civarında Nafia fen mektebi nin çatısı tamir edilirken orada çalışan Koço adında bir ustanın ayağının altındaki tahta kırılmıştır. Koço çatıdan aşağıya düşerik başından ve vücudunun muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanmıştır. Yaralı adam baygın bir halde hastaneye kaldırılmış, Kaza etrafında tahkikata girişilmiştir.

Bay Amcaya göre...

— Akay idaresi şu yeni iskelesi ile ne kadar övünse yeridir bay Amca...

... Onu Amerikaya benzetenler filân oldu amma mühim bir ihtiyacı karşıladı...

... Bilet gişeleri, pastahane büfeleri gibi temiz, şık!...

... Hele bekleme salonları, lüks bir otelin salonlarından farksız!...

... Bütün iskeleler böyle rahat olsa ne iyi olur dağıl mı?

B. A. — Elbette, sokaklarda dolaşan bir tek işsiz kalmaz!...

Dün Maslak yolunda bir otobüs devrildi

Beşi ağır, üçü hafif olmak üzere sekiz yolcu muhtelif yerlerinden yaralandılar

Kaza mahallinde tahkikat yapıyor

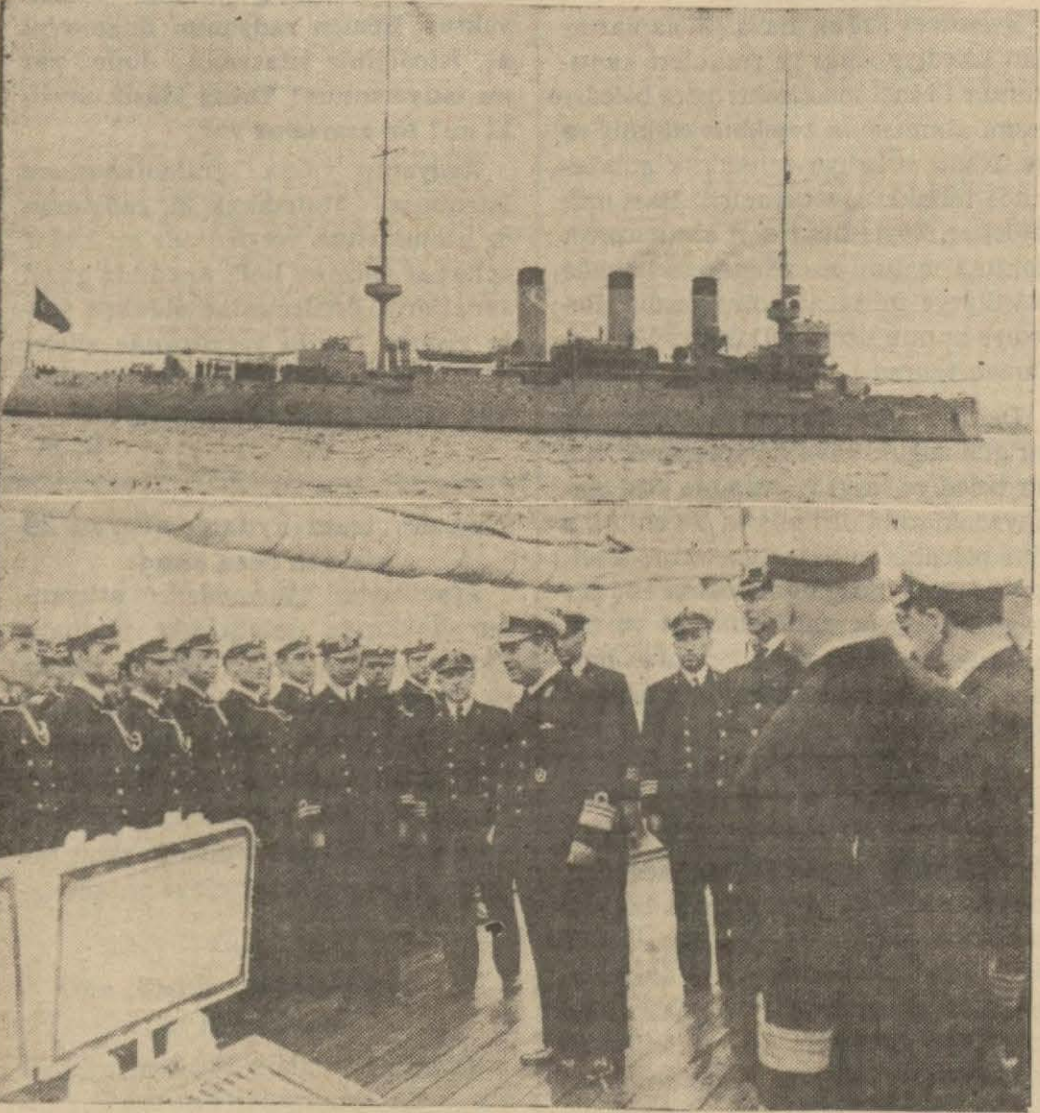
Dün Maslak yolunda yine feci bir otobüs kazası olmuştur. Şoför Remzi'nin idaresindeki otobüs içi yolcu dolu olduğu halde Yenimahalle'ye gitmek üzere Taksimden hareket etmiştir. Otobüs, Ayasığa köşkü önündeki virajı dönerken birdenbire ön tekerleğinin lastiği patlamıştır.

Otobüs virajı süratle dönmekte olduğundan birdenbire lastik patlayınca direksiyonun muvazenesi bozulmuş ve otobüs bütün hızla yan tarafa doğru saparak yolun kenarındaki ağaçlardan birine çarpmış, ön kısmı hen- deye girmiştir. Otobüsün makinesi

parçalanmış, camları kırılmıştır.

Otobüsün içinde bulunan yolculardan Ayşe ve Emine adlarında iki kadınla polis Lutfü, Cemil, İrfan, Sedat, Andon ve Ferid adlarında beş erkek yaralanmışlardır. Kazayı haber alan Sarıyer jandarması yetişmiş, yaralıları derhal hastaneye kaldırmışlardır. Beş kişinin yarası oldukça ağırdır. Yaralıları hafif olanlar pansumanları yapılarak serbes bırakılmışlardır. Kaza adliyyeye bildirilmiş, otobüs şoförü yakalanmıştır. Müddeiumumlik kaza etrafından tahkikat yapmaktadır.

Hamidiye hareket etti

Hamidiye kruvazörü ve amiral Şükrü

Dost Yunan ve Yugoslav limanlarını ziyaret edecek olan Hamidiye mektep gemisi dün 12,30 da limanımızdan hareket etmiştir. Gemide bu sene deniz harp okulunu bitiren 45 genç denizcimiz vardır. Hamidiye iptida Pire yanındaki Faler limanına gidecek, orada iki gün kalacaktır. Falerden sonra

Okan genç denizcilere nutuk söylerken

Korfoyu, Dalmasya sahilinde Dubrovnik Yugoslav limanını ziyaret edecektir. Dönüşte Girid adasına ve Akdeniz sahillerimize uğrıyacaktır.

Dün sabah Donanma kumandanı amiral Şükrü Okan Hamidiye'yi ziyaret ve teftiş etmiş ve genç denizcilere hitaben bir nutuk söylemiştir.

Almanya, İspanyol sularına denizaltı gemisi gönderiyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Fransa, Almanya ve İtalyanın ademi müdahale komitesine aydettlerini temin edecek her nevi planı kabule hazır olduğunu yarı resmi surette bildirmiştir. Maamafih teknik güçlükler, bilhassa kollektif tenkil meselesi anlaşma husulüne mâni olmaktadır.

İngiltere, Fransa, Almanya ve İtalyaya bir sualname göndermek niyetindedir. Bunda kontrol vazifesini yapan filoların emniyeti için ne düşündükleri sorulacaktır.

Güçlükler şu noktalardadır:

1 — Kontrola beynelmilel mahiyet izafesi için gemilere ecnebi müşahideler alınması, bu suretle İspanyolların bahane ihdas edememeleri düşünülmüştür. Fakat Bahriye nezareti İngiliz harp gemilerine ecnebi müşahid kabul etmiyor.

2 — Emniyet muntakaları tesisi. Bazı kimseler bu suretle bazı gemilerin hükümet kuvvetlerine, bazılarının da asilere haberler verebileceklerini ileri sürüyorlar.

En büyük müşkül olan üçüncü müşkül, İspanyollar tarafından yapılması muhtemel bir taarruzu müstereken tenkil meselesinde mündemiçtir. İngiliz nazırlarının birçoğu, böyle bir sistemin İngiltereyi İspanyol ihtilâfına pek fazla sürüklemesinden endişe etmektedirler.

Bu nazırlar, dört milletin sıkı surette teşriki mesaide bulunmalarının Büyük Britanyanın aleyhdar olduğunu evvelce ilân etmiş bulunduğu bir nevi dörtler mısakı teşkil etmesinden de endişe etmektedirler.

Diğer taraftan İspanyada ihtilâf halinde bulunan iki taraftan birine veya diğerine sempatisi olan devletler, kendi dostlarına karşı alınacak mukabelebilmişli tedbirlerine iştiraki kabul etmeyeceklerdir.

Almanya ve İtalyanın vaziyeti

Roma 3 (A.A.) — Ecnebi gazetecilerin bir kabulü esnasında, Amerikan gazetecilerinden biri Mareşal Fon Blombergin dün yaptığı konuşmalara telmih ederek Almanya ile İtalyanın İspanya işlerine doğrudan doğruya müdahale edip etmeyeceklerini sormuştur. Kendisine şu cevap verilmiştir:

Doğrudan doğruya bir müdahale şimdilik hiç bir veçhile derpiş edilemez. Her şey ademi müdahale komitesinin kararına bağlıdır. Mareşal Fon Blomberg'in ziyareti İspanya işlerine müdahale bakımından bu işle katiyen alakadar değildir. İtalya ademi müdahale komitesinin kâfi teminat vermesini istiyor. Esasen işlerin alacağı cereyan Bolşevik taarruzlarının tekerrürüne bağlı bulunacaktır.

İngiliz - Türk

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Berlin - Bağdad demiryolu projesi gibi bir hareketin yeniden hayat bulmasına İngiltere hiçbir zaman göz yummaz. Bu itibarla B. Edenin son günlerde Türkiye başvekilii ile vaki olan mülakatı bilhassa kayde değer bir ehemmiyet taşımaktadır. Britanya imparatorluğunun ticaret ve emniyeti İtalyadan çok daha ziyade Türkiye'nden alacağı vaziyete bağlı bulunmaktadır.

Cumhuriyet Türkiye'sinin devlet reisi Atatürk, diğer liderlerde görmeğe alışmadığımız kıymetli vasfı kendi şahsında toplamış bulunuyor: Tava- zu, ehliyet, muvaffakiyet.

Atatürk, sessiz, sadasız, hiçbir gösterişe kapılmadan Avrupanın hasta adamından kuvvetli bir yeni Türkiye yaratmış ve yakın şarkta ki küçük devletlerin mukadder lideri olan bu yurda ateşli bir milliyetçilik ve aynı zaman da münevver ve müterakki bir mahiyet vermiştir. Onun barışçı ve tecavüz emelleri beslemiyen dış politikası garpta Balkan antantının teşekkülünde yeni ve mühim bir âmil olmuş ve şarkta da İran ve Irak ile erişilen anlaşmaları meydana getirmiştir. Gününün için ki, Türkiye kuvvetli bir bitaraf blokun nüvesini teşkil ediyor.

Türk dostluğu İngilterenin hayati münakalat hatlarını emniyet altına

Dük de Vindsorla madam Varfieldin nikâh resmi dün Candede yapıldı

(Baş tarafı birinci sahifede)

girmesine meydan vermemek üzere 120 polis memuru bulunuyordu. Bunlar bütün yolları nezaret altına almışlardı. Bunlardan başka Skotland-yardı (İngiliz polis müdürlüğü) iki memuru ve bir çok korucular da inzibatin muhafazasına yardım ediyorlardı.

Düğün resmi münasebetile şatonun etrafında 200 gazeteci ve fotoğrafçı toplanmıştı. Bunlar içeriye girerek nikâh resmini görmek istiyorlardı. Polisler buna mâni olmuşlar ve sabahın öğleye kadar gazetecilerle mütemadiyen uğraşmışlardır.

Gazetecilerden bir kısmı yasağa rağmen bir sandal bularak şatonun içinden geçen bir suyu takib ederek içeri girmişlerdir. Fakat derhal kendileri keşfedilmişler ve şatodan dışarı çıkarılmışlardır.

Şatoda hazırlık

Düğün münasebetile şatonun kırmızı müzik salonu hazırlanmıştı. Evvelce Windsor dükü ile Anglikan kilisesinin arası açıldı. Fakat son dakikada bir anlaşma olmuş ve papas Anderson Jurdin dün akşam Fransa'ya hareket etmiştir. Papas bu sabah saat sekizde Candé şatosuna vasil olmuştur. Bu suretle dinî merasimin yapılması da kabil olmuştur.

Dokuzu kırk geçe bazı İngiliz müteberanı şatoya girerek tebrikte bulunmuşlardır. Saat on birde belediye reisi doktor Mercier beraberinde merasimde bulunmağa davet edilen beş gazeteci olduğu halde şatoya gelmiştir.

Nikâh resmi

Saat on biri otuz beş geçe nikâh resmi yapılmıştır. Salonun ortasında bir masa, masanın bir tarafında iki koltuk vardı. Belediye reisi masanın diğer tarafında bulunuyordu.

Gelin ve güvey salona birlikte girmişler ve güler yüzle hazırlanan koltuklara doğru ilerlemişlerdir. Gelinin elbisesi çok sade idi. Windsor dükü de sade bir elbise giymişti.

Belediye reisi iptida evleneceklerin, sonra şahidlerin isimlerini sormuştur. Dükün şahidi binbaşı Metcalfe, Madam Varfieldin şahidi B. Rogers idi.

Dr. Mercier, bundan sonra Fransız kanunu medenisinin 212, 213 ve 214 üncü maddelerini okumuştur. Saat 11,47 de belediye reisi, heyecan tesiri- le boğuklaşan bir sesle ananevî suali sormuştur:

— Mistres Wallis Warfieldi zevceliğe kabul ediyor musunuz?

Ve sonra Mistres Warfield'e dönerek: — Son Altes Dük dö Windsoru zevceliğe kabul ediyor musunuz?

Dük, azimkârane bir eda ile «Evet» diye cevap vermiştir.

Mistres Warfield «Evet» diye cevap verirken sesi heyecandan titriyordu. Bunun üzerine Dr. Mercier, şöyle demiştir:

— Sizin izdivac rabtası ile birbirinize bağlı olduğunuzu ilân ederim. Müteakiben şu küçük hitabeyi söylemiştir:

«Mukadderat, çiftlerin en zarifini çiçeklerin arasında ve güzel mavi göğün altında Fransa toprağına sevk etmiştir. Bu ahval ve şerait altında, kalbden gelen, menfaat duygusundan uzak ve şecaatten nişan veren hareketleri her zaman hayranlıkla takdiretmiş bulunan memleketimi temsil etmek benim için bir şereftir. Dost bir milletin kralı olmuş olan prensi,

da bulunduracağı gibi Türkiye'nin de İngiltere ile tesis ettiği bu iyi münasebattan zarar değil, fayda göreceği aşikârdır.

İyi malûmat alan mambalardan büyük memnuniyetle öğrendiğimize göre, B. Eden ile başvekil İnönü arasında geçen görüşmeler son derece samimi bir hava içinde cereyan etmiş ve Türkiye'nin de İngiltere ile yakın ve daimî bir anlaşma tesisi arzusunda olduğu tebarüz ettirilmiştir. Journale de Geneve'in geçenlerde sorduğu şu sual birçok kimseler büyük bir alâka ile sormaktadır:

«Acaba geçen sene kral 8 inci Edwardın temellerini attığı ittifakın bugün neticelenmekte olduğunu görmek üzere mi bulunuyoruz?»

Fransa namına salâmlarım. Gerek memleketim, gerek şahsım namına sizlere en samimi saadet temennilerini arz etmeme müsaadenizi rica ederim. Şimdi sizden isafını istiyeceğim bir arzu izhar etmeme müsaade ediniz:

«Sizleri sık sık Tourainede görmek.»

Bundan sonra yeni evliler kırmızı salondan çıkarak mütealea salonuna geçmişlerdir. Burada Londradan gelen papas dua ve kendilerini takdis etmiştir. Dük ve Düşes bunu müteakib tekrar kırmızı salona dönmüşler ve tebrikleri kabul etmişlerdir.

Tebrik resmiden sonra şatoda bir öğle ziyafeti verilmiştir. Yemeği müteakib Dük ve Düşes dairelerine çekilmişlerdir. Tuvaletlerini değiştirerek akşam Tours istasyonuna gideceklerdir.

12 davetli

Paris 3 — Nikâh resminde 12 kişi bulunmuştur: İndre - et - Loire Prefesi B. Sernet, Dr. Mercier, Nantedaki İngiliz general konsolosu B. Graham, giliz general konsolosu B. Graham, binbaşı Metcalfe, Monsieur ve ve madam Rogers, Wallisin teyzesi Mrs. Merryman, ve beş gazeteci.

Tebrik telgrafları

Paris 3 — Dük de Windsor ve zevcesi dün bütün gün tebrik telgraflarını ve gelen hediye paketlerini açmakla meşgul olmuşlardır. Bugün şato üstünde bir polis tayyaresi uçmuştur.

Nereye gidecekler?

Belgrad 3 — Vreme gazetesinin haber verdiğine göre Dük de Vindsorun hususi kâtipi Bagusay'e gelmiştir.

Burada bir şato kirahiyacaktır. Dük ve Düşes Vindsor balayını bu şatoda geçireceklerdir.

Son hazırlıklar

Paris 3 — Nikâh merasiminde madam Warfield Dükün hediye ettiği elmas bir sorguç takmıştır. Bu sorguç sureti mahhusada Pariste yaptırılmıştı. Ortasında dört büyük elmas bulunuyor. El şeklinde yukarıya doğru küçük elmaslar kıvrılmaktadır. Elmaslar ince bir plâtin tabakası üzerine raptedilmiştir. Madam Warfield geçen hafta çektiği düğün resimlerinde ilk defa olarak bu sorguç takmıştır.

Madam Warfieldin mavi renge karşı merbutiyeti o kadar çoktur ki, bütün cehizi muhtelif mavi renklerde kumaşlardandır. Ropları, elbiseleri, gecelikleri, iç çamaşırları açık mavi ile koyu mavi arasında tahavvül etmektedir.

Madam Warfield dün hususi berberi Antiniya saclarını tekrar yaptırmış, saçların biraz daha öne doğru alınmasını istemiştir. Berber Antiniya, Amerika'ya gidip modeller üzerinden madam Warfield'e yaptığı kuafürü tatbik etmek için iyi teklifler yapmıştır.

Madam Warfield merasimden evvel bütün vaktini merasim hazırlıklarına nezaretle geçirmiştir. Yemeklerin listesini bizzat kendisi tanzim etmiştir. İzdivac pastasının şeklini ahçıya o tarif etmiş, içilecek şarabların nevini kendi intihab etmiştir. Musiki, çiçekler, hattâ sandaleyeler bile onun tarafından seçilmiştir.

Merasim sabahı yeni manikür yaptırmış, yüzüne masaj ettirmiştir.

Nikâh merasimi 12 dakika sürmüştür. Bizzat merasim beş dakikadır. Monts belediye reisinin nutku da yedi dakika sürmüştür.

100 bin liralık sened

Daylı Ekspresten: Dük dö Windsor, öldüğü takdirde Madam Warfieldin ve doğacak çocuklarının geçimini temin etmek için yüz bin İngiliz lirası tahsis etmiş ve senedi imzalamıştır. Bu para Dükün 500,000 İngiliz lirasına balığ olan şahsî servetinden ayrılmıştır.

Bir peskoposun protestosu

Londra 3 (A.A.) — Fransadaki Anglikan kilisesi üzerinde hakkı kazası bulunan Fulham peskoposu, Dük dö Windsorun dinî izdivacını akdedecek olan rahib Jardine'e bir telgraf çekerek kendi muvafakati olmaksızın bu suretle bir izdivacı akdetmeğe kıyam etmiş olmasını protesto etmiştir.

Pariste yeni bir gazete

Paris 3 (A.A.) — Liberte gazetesi, Echo de Pari gazetesinin eski direktörü B. Henri Simond bazı eski arkadaşlarıyla birlikte 9 hazirandan itibaren Epoue isminde yeni bir gazete çıkaracağını haber vermektedir.

Çin sularında bir vapurda kolera çıktı

Penang 3 (A.A.) — 2,000 Çinli amele-yi Penanga götürmekte olan Ellenga vapurunda kolera çıkmıştır. 11 kişi ölmüştür. Gemi, karantina altına alınmıştır.

Lehistoda bir köyde 210 ev yandı

Varşova 3 (A.A.) — Nevel köyünde çıkan bir yangında 210 ev yanmış ve 55 hayvan telef olmuştur.

ŞİLE PLAJLARI
Gazino ve Lokantası

Yeşil Şilenin meşhur plajının gazino ve lokantası yeniden tanzim ve inşa olunarak iki veya üç seneliği kiraya verilecektir. İsteklilerin Şile Belediyesine müracaatları.

Bugün matinelere den itibaren: TÜRK sinemasında
2 büyük film birden:

1) **PALYAÇO** 2) **SAADET**
JOE BROWN — ŞARL BOYER - GABY MORLAY

SİYASİ İCMAL

İttifaklar sistemine dönülüyor mu?

İspanyadaki sol hükümete aid bomba tayyarelerinin bir Alman zırhlısına taarruz etmeleri ve diğer bir Alman zırhlısının da bilmukabele Almeria limanını bombardıman ederek tahrip etmesi yüzünden Avrupa sulhü ciddi bir tehlikeye düştüğü bir sırada Almanya ile İtalya aralarındaki birlik ve tesanüdün hem tebarüz ettirmeğe hem yeni anlaşmalar ile kuvvetlendirmeye lüzum görmüşlerdir.

İki devlet kendi harp gemilerini beynelmül kontrol işinden menettiller ve aynı zamanda İspanya sevalihini sıkı bir tarassud altına aldılar için Almanyadan ve İtalyadan gönderilen yeni harp gemileri ile kuvvetlendirdiler. İki devlet Londra'daki beynelmül ademi müdahale komitesinden çekildiler. Buraya avdet için ağır şartlar dermian ettiler.

Böyle tehlikeli bir zamanda iki aradaki iş birliğini ihtimal askeri anlaş-

malar ile kuvvetlendirmek için Almanyaya Müdafaa Nazırı Mareşal Blomberg Romaya gitti.

Burada İtalyanın Başvekili ve Müdafaa Nazırı bulunan B. Mussolini tarafından fevkalâde karşılandı. Her iki müdafaa nazırı ve beraberlerindeki erkânı harpler ve müsteşarlar arasında askeri sahada iki büyük askeri devletin nasıl teşriki mesaide bulunacakları görüşüleceği şüphesizdir.

İspanyadaki hadiselerle aynı zamanda Almanya ile İtalyanın arasında daha sıkı iş birliğinin yapılması Avrupa devletlerinin arasında umumi harpten evvelki siyasi ve askeri ittifakların canlanacağını ihlas ediyor. Bu ittifaklar vaktile on milyon insanın hayatına mal olan umumi harbin bir âmili olmuştur. Aynı âmil şimdi tekrar meydana çıkıyor.

Feyzullah Kazan

DÜNYADA neler oldu ? neler oluyor ?

Bir aşk faciası

Pragda muallinlik eden Kluzek, güzel ve genç karısı Zdenkaya: — Krob hayatta oldukça rahat yaşıyamyacağım! diyordu.

Zdenka, evlenmeden evvel Krob'la kur yapmıştı. Krob güzel, sevimli, yakışıklı bir gençti. Günün birinde de asker oldu. Pragdan uzaklaştı.

Bu ayrılıktan müteessir olan Zdenka da, muallim Kluzele vardı. Kluzel hadid, abus, kıskanç bir adamdı.

Zdenka bu adamla bir sene yaşadı. Bir sene sonra Krob, Noel tatillerini geçirmek üzere Prag'a geldi...

Kadının eski aşkı canlandı. Eski sevgilisine, ıssız bir yerde: «Jibe tepesi» denen yerde randevu verdi.

Ertesi gün orada Krob'u ölü buldular. Beynine iki kurşun yemişti.

Zdenka ile kocasını tevki ettiler. Evvelâ inkâra saptılar, sonra birbir-

Yaz sıcak olacak mı?

Mütehavvil, kararsız geçen mayıstan sonra sıcaklar başladı. Birdenbire başlayan sıcaklar, yazın çok sıcak olacağına delil değildir. Bunaltıcı sıcaklar çok daha sonra başlar. Bunun için şimdiden yazın nasıl geçeceğini kestirmek mümkün değildir. Rasathaneler de ancak tahmini malûmat verebilirler.

Yekün çağlardaki en bunaltıcı sıcak, 1911 yazı idi. Temmuzda başladı ve eylül ortalarına kadar yeryüzü cehennem gibi kavruldu.

lerini korumağa başladılar.

Zdenka:

— Kocam Krob'u çok kıskanıyordum. Onu ızdıraptan kurtarmak istedim, dedi.

Kluzel:

— Karım Krob'u yaraladı, ben öldürdüm! dedi.

Mahkemede ise cinayeti birbirlerinin üstüne atmağa başladılar.

Zdenka:

— Beni kocam teşvik etti! diye haykırırdı.

Kocasını karısını gösterdi:

— O öldürdü, katil odur!..

Muhakeme neticesi adam 20, kadını 15 seneye mahkûm oldular, fakat işin içyüzü tavazzuh etmiş olmadı. Pragda herkes:

— Acaba hangisi katil? diye bilmece gibi bu katil hadisesini çözmeğe çalışıyor.

Herkes yerli yerinde

Londrada enteresan bir statistik çıktı. Bu esere göre, büyük harpten beri, vatanları dışında yaşayanların sayısı azalmış.

1913 de 33 milyon kişi, kendi vatanının haricinde yaşıyor. Bu rakam 1930 da 28 milyona inmiş.

1919 dan 1930 senesi zarfında da yeryüzünün nüfusu 1,620 milyondan 2 milyara yükseldi.

Anlaşılan bugün insanlar, herkes yerli yerinde! diyorlar.

Ağaçtan kuyunun içine düştü

Başı çamura saplandı, boğularak öldü

Evvelki gün Maltepede feci bir boğulma vakası olmuştur. Maltepede oturan 18 yaşında Ahmed oğlu Ali adında bir çocuk evin bahçesindeki Erik ağacına çıkarak Erik toplamak istemiştir. Ali, ağacın yüksek dallarından birine turmandığı sırada ayağının altındaki dal kırılmış ve çocuk yuvarlanmıştır. Ali kırılan dala beraber yuvarlanınca ağacın altında ağız açık bulunan on metre derinlikteki kuyunun içine düşmüştür.

Gürültüyü evdekiler duymuşlar, vaka zabıtaya ve oradan Üsküdar müddeiummiliğine bildirilmiştir. Kartal jandarma kumandanı B. Cemal ile Üsküdar müddeiummisi B. Tahsin kaza yerine gitmişler ve kuyunun içine adam indirilmiştir. Fakat Ali kuyudan ölü olarak çıkarılmıştır. Ağacın tepesinden indikten sonra on metre derinlikteki kuyunun içine de beyin üstü düşen Alinin kafasının kuyunun dibindeki civık çamurlara saplanarak boğulduğu anlaşılmıştır.

Ekmek fiati

İstanbul Belediyesi'nden: Haziranın ikinci gününden itibaren birinci ekmek on bir, ikinci ekmek on, üçüncü on altı kuruştur.

Küçükçekmece'de feci bir kaza

Taş çıkaran bir işçi kayalardan düşerek öldü

Dün Küçükçekmece civarında feci bir kaza olmuştur. Vaka etrafında şu malûmatı aldık:

Rizenin Mapavri nahiyesinden 329 doğumlu Dursun Ali ile amcasının oğlu İsmail ve diğer iki arkadaşları Küçükçekmece'nin üç kilometre ilerisinde deniz kenarındaki taş ocaklarında yirmi gündenberi taş çıkarmaktadırlar.

Dün öğleye doğru bu dört işçi gene taş ocaklarına giderek büyük bir kayanın içine iki lağım deliği delmişler ve dinamit doldurduktan sonra fitillerini takıp geriye çekilerek fitilleri tutuşturmuşlardır.

Dört amele siper içinde bekledikleri sırada lağımın birisi patlamış fakat diğeri ateş almamıştır. Bunun üzerine Dursun Ali siperden çıkarak patlamayan lağımı yoklamak istemiş, amcasının oğlu İsmail kendisine mâni olmuş, fakat bir müddet daha bekledikleri halde lağımın patlamadığını görünce Dursun Ali siperden çıkarak fitilin bulunduğu yere gitmiştir.

Lağımın fitili yerden iki metre yüksekte bir kayanın üzerinde bulunmaktadı. Dursun Ali kayanın bir metre yukarısına kadar turmandıktan sonra fitilin ucunu tutmuş ve niçin yanmadığını anlamak için karıştırmağa başlamıştır. Bu sırada lağımındaki dinamitler birdenbire patlamıştır. Dursun Ali daha aşağıda bulunduğu için vücudüne birşey olmamış, yalnız patlayan lağım parçaları sol elinin baş parmağını koparmıştır.

Dursun Ali gerek lağımın birdenbire patlamasından mütevellid korku ve gerekse kopan parmanın acısına kayanın kenarında bulunduğuunu unutup şaşkınlıkla geriye doğru çekilmek istemiştir.

Kayaların basamak şeklinde bir kenarında duran Dursun Ali geriye doğru hareket edince muvazenesini kaybederek arka üstü kayalıktan aşağıya yuvarlanmıştır. Aşağıdaki sivri taşların üzerine düşen Dursun Alinin kafatası parçalanmış ve kendisi olduğu yerde ölmüştür.

Süratle cereyan eden bu hadiseyi karışın gören arkadaşları koşmuşlar ve Dursun Alinin öldüğünü görünce zabıtaya haber vermişlerdir. Kaza adliyyeye bildirilmiş, müddeiummili muavinlerinden B. Hikmet Sonel ile adliye doktoru B. Enver Karan kaza yerine gitmişlerdir. Yapılan muayene neticesinde Dursun Alinin cesedinin gömülmesine ruhsat verilmiş, kazada kimsenin ilışıği olmadığı tesbit edilmiştir.

Akhisarda zelzele

Bazı evlerin duvarları ve bacalar yıkıldı

Akhisar 3 (Husulî) — Burada on gündenberi şiddetli zelzeleler devam etmektedir. Bugüne kadar nüfusa zayıf kaydedilmemiştir. Yalnız bazı ev duvarları ve bacalar yıkılmış ve bir çok leylek telef olmuştur.

Akhisara yirmi kilometre mesafede Görenez köyü namile ufak bir köyün üstündeki dağdan bazı kayalar koparak yuvarlanmış ve bir hayvanın ölmüne sebebiyet vermiştir. Zelzele bilhassa geceleri fazla hissedilmektedir. Halk korkudan sokaklara çıkmaktadır. Bazı günler hemen beş altı defa hissedildiği görülmektedir.

TARİH KONUŞMALARI

Mısır baruthanesi

Türklerin bütün zaferlerini temin eden vasıtalarından biri de, baruttu. Yalnız İstanbul'da beş baruthane vardı: Unkapanında tüfekhanede, Atmeydanında, Ayasofyada çebebane içinde, Macuncu çarşısı civarında, Kâğıthane'de.

Barut havanlarda döğülürdü. Unkapanında on havan, Macuncu çarşısı civarında barut emininin baruthanesinde otuz havan, Kâğıthane'deki baruthanede yüz havan vardı. Bu havanlardan baruthane emininin havanları ile Kâğıthane'deki havanların çarklarını atlar döndürdü. Kâğıthane'deki baruthaneyi yaptırın, İkinci Beyazıd'dı. Fakat Kanunî binayı yeniden, daha geniş olmak üzere, kâğıt yaptırdı. Üzerine kurşun kaplattı. Buranın barutçu başısı, kethüdasi, çavuşları, iki yüz neferi hep çebebane ocağındandı. Tunç havanlarının her biri onar kantar ağırlığında idi. Çarkları ve dolapları Kâğıthane deresinde idi. Derenin bendlerini açarlar, dolapları döndükçe, içerideki çarklar da işlerdi.

Türkler yalnız İstanbul'da baruthaneler tesis etmemişlerdi. Selânikte, Belgrad'da ve Mısır'da ve Bağdadda baruthaneleri vardı. Buralarda yapılan barutlar İstanbul'a geldiği zaman, Silivrikapısından Yenikapıya kadar sureti mahsusada yaptırılmış kubbeli binalara konurdu. Her binada çebecilerden beş on muhafız vardı. Buralarda kimse tütün içemezdi. Barut ekseriya yollara döküldüğü için üzerlerine mütemadiyen kum dökerlerdi.

Birinci Mustafanın cülusunda bu baruthanelerden birine yıldırım isabet etmiş, binanın parçaları Çekmeceye kadar düşmüştü.

İstanbul baruthanelerinden mada, en iyi barut çıkan yerler Mısır ve Bağdaddı. Fakat Mısırın siyah barutu Bağdadda çıkan baruttan daha iyi idi.

Mısır baruthanesi, paşa sarayı avlusunun köşesinde, iki kubbeli büyük bir bina idi. Her birinde kırkar havan vardı. Çarklarını gece gündüz atlar çevirip barut döğerlerdi. Mısır barutunun nefis olması, küherçilesinin gayet lâtif ve beyaz olmasındandı. Yetmiş kareye bu baruthane için küherçile yetiştirirdi. Bu karyeleri iltizamla alanlar hep küherçile yetiştirmekle meşgul olurlardı. Her hafta iki deve katarı küherçile gelirdi. Mültezimler köslerini çalarak küherçileyi getirirler, çebeci başıya teslim ederlerdi. Daha sonra küherçileler Mısır paşasına gösterilirdi. Siyah ise kabul edilmezdi. O zaman mültezimler tazire uğrarlardı. Şayet küherçileyi paşa beğenirse, çebecibaşıya, bölük çorbacılarına ve kethüdalarına hilâtlar giydirdi.

Barut yapıldıktan sonra Mısır paşasına çeşni gösterilmek usulündü.

Fakat asıl mühimi, Mısır'da yapılan alaylarda barutçularla fişekçilerin geçmesi idi. Evliya Çelebi bu alaylarda barutçularla fişekçilerin geçişini aynen şöyle anlatıyor:

«İç kalede baruthanede yedi bin kantar barutu keten çuvallarına koyup deve derilerine sarıp Mısırın ikişer üçer bin hamal baygirlerine ve hamal devalerine tahmil edip iptida fişekçiyan alayı, ellerinde asaları ile ileri gidip çorbacıları atlar üzere..

«Kardeşler; tütün içmen. Ve usta kazancı ve usta demirci ateş yakman deyu tenbih ederek ubur ederler. Ol gün o sokaklarda bir kimse duhan içemez. Mezbur demirci ve kazancı ve kuyumcu ve çilingir dükkânlarında ateş yanıp işliyemez. Ve bu şahrah üzere olan hanelerde dahi ol gün ateş yanmayup kimse evinde duramaz. Azim derdi mütereddiddir kim nice bin at yükü ateşi gazab geçer. Attan yükler katar katar yürümeye başlar. Her birinin yanında birer adam, elinde değneğe çarparak halkı urarak tütün çubukların kırarak bu üslûb üzere ubur ederler. Ve altı bin kantar dahi keten fitili geçer. Bunlar dahi atlara ve katarlara tahmil edip bu fitilleri bitken üç bin Berberî kavmi dahi fitil yökleri pa nence pa bürehne ve serburehne ellerinde asalarile felâhları urarak ubur ederler. Bu fitil-

lere Mısır'da yedek derler. Hattâ paşa ağalarının müflisleri, lâtife için: «Ben Mısır'dan üç yedekle ve beş yedekle deyu yemin eder. Anı istima eden, küheylan at yedeğe çıktı zanneder. Ol müflis ise Mısır'dan fitil yedeğe çıkmıştır.»

Mısır baruthanesi asırlarca işledi. Ve Türk ordusuna daima barut teminine muvaffak oldu. Hattâ Rusyaya karşı açılan 1768 - 1774 seferinde fazla baruta ihtiyaç hasıl oldu. Mısır valisine ve Mısır kadısına ve şeyhülbeled ve saır ümerai Mısıriye ve ulema Ezheriyye ve yedi ocak zabitan ve ihtiyarlarına hitaben divandan bir hüküm yazıldı. Bu hükümde:

Mısır'da küherçile pek çok çıktığı için seferi hümayuna lâzım olan on bin kantar siyah barut gönderilmesi taleb olunuyordu. Bu barut Mısır'da yapılacak, bedeli ve gemi ücreti Mısır'ın irsaliye hazinesinden verilecekti. Barutun Türkiye mukim cenebi ve tacir kalyonlarile Gelibolu baruthanesine nakli lâzımdı.

Divandan yazılan ferman Mısır'a gönderildi. Herkesin karşısında okundu. Barutçular Mısır mahkemesine çağrılarak kendilerine mesele anlatıldı. Bunlar bir kaç defa aralarında toplandılar. Yapamayacaklarını anlattılar. O tarihte Mısır'da çıkan barut, gerek emirülhac ve gerek Mısır kaleleri için ancak her sene üç yüz kantardan ibaretti. Esnafın elinde ise şimdiki halde kırk elli kantardan fazla barut yoktu. Yapılmak ta istenilse mümkün değildi. Çünkü yalnız iki yerde iki dolap, ustaları da üç kişiden ibaretti. Ne kadar gayret sarfolunsa, günde on kantardan fazla barut yapmak imkânsızdı. Hariceten amele ve dolap getirilip işlenecek te olsa, yeni amelenin tecrübesizliklerinden dolayı barutun perdahı mümkün olmayacak, denizden nakledilirken muhakkak nem tutacaktı. Fiati yüksek olacaktı. Her kantar barut ancak bin paraya mal olabilecek ve ancak onda biri vakti ve zamanile gönderilebilecekti.

İstanbul'da dönen kapıcı keyfiyeti tamamille diwana anlaftı. Fakat Cidde valisi ile Şeyhülbeled Ali bey başka fikirde bulunuyorlardı. Bunların fikrine, Kahirede küherçile ile siyah barut, en çok satılan şeylerdendi. Halkın çoğu küherçile satarak maiyetlerini temin ediyorlardı. Bunların küherçile imalini terketmeleri imkânsızdı. Mademki barutçuların bir kaç nefer ustalarile dolapları mevcuttu. Bu işin kârını nefislerine hasretmek istemedikten sonra, ameleyi çoğaltmaları ve vali ve zabitanın yardımlarile arzu edildiği miktardan fazla barut yapmaları mümkündü.

Divan, bu mütaleayı nazarı itibare aldı. Mısır valisine bir hüküm yazıldı. Bu hükümde, bundan böyle onların sözlerine itimad olunmaması, Mısır'da küherçile çıkarılan yerlere adamlar tayin edilerek fazla miktarda küherçile imal edilmesi, barutçuların amele ve levazımının teksir edilmesi, başkalarına küherçile sattırılmaması, yaptıkları barut bedelinin irsaliye hazinesinden verilmesi, on bin kantar barut çıkarılmasa bile, hiç olmazsa yarısının ve yahut yarısından fazlasının çıkarılarak gemilerle Gelibolu baruthanesine getirilmesi emredildi.

Hüküm şu cümlelerle nihayet buluyordu:

«On bin kantar barutun defaten tedariki muhaldir deyu red ile cevap ve arza ictisardan hazer ve mücanebet olunarak alelittifak infazı emri hümayunuma ihtimam ve dikkat olunmaksız ki veziri müşar ve mevlâna ve şeyhülbeled ve saır mumalley-himsiz, size hitaben divanı hümayunundan emri şerifim tahriri babında bilfil baş defterdarım İbrahim ilâm itmeğin ilâmı mucbince amel olunmak babında. Fi evaili Z 1182»

Bu hükme nasıl inkiyad edildiği malûm değildir. Yalnız, Evliya Çelebinin anlattığına göre, 1082 tarihinde Mısır'dan yedi bin kantar barut çıktığı halde 1182 de yani yüz sene sonra, bu miktarın üç yüz üntara kadar tenezzül etmesi hayret edilecek bir meseledir.

Ahmed Refik

Türk - Fransız anlaşması

Cenevreden gelen B. Numan Menemencioğlu
metinleri bugün Ankaraya götürüyor

Beyannamede şarkî akdeniz emniyetinin
kuvvetlendirilmesini temin eden esaslar var

Dün Cenevreden şehrimize gelen Hariciye vekâleti siyasi müsteşarı B. Numan Menemencioğlu bu akşam Ankaraya gidecektir. Müsteşar dün Taksimdeki evinde bir muharririmi kabul ederek Hatay ana yasası hakkında şu beyanatta bulunmuştur: «— Tam mukadderatına hâkim ve müstakil bir şekilde bir Hatay teessüs etti. Dil meselesi, türkçenin ilk konsey kararile resmi dil olarak kabulü ve bu defa ikinci resmi dil olarak kabul edilen arapçanın istimal şekillerinin tesbitile hallolunmuştur.

Yani hakikatte, türkçe, Hatayda şamil bir resmi dil mahiyetini muhafaza etmiş, arapça ise ikinci bir dil olarak bazı ahval ve şeraitte resmi mahiyeti haiz bir şekilde istimal edileceği tayin olunmuştur. Hatay ekseriyetinin, yani Türk ulusunun dili şüphe yok ki, Hatayda mütefevvik lisandır. Bayır, Bucak meselerile ne kadar uğraştığımızı biliyorsunuz. Ancak bu nahiyelerin 1921 de Sancağa merbut nahiyeler olmaması ve hattâ Osmanlı imparatorluğu zamanında Sancaktan ayrı ve Nazikiye merbut bulunmuş olmaları bu defa tam müstakil bir hale gelen Sancakla irtibatını malesef mümkün kılmamıştır.

Buna mukabil Bayır, Bucaktaki Türklerin Türk dilini istedikleri gibi kullanabilmeleri, mahkemelerde davalarını Türk dilile görebilmeleri ve hepsinin fevkinde olarak resmi ilk mekteplerde, Türk ekseriyeti olan bütün Suriye arazisinde Türk dilinin tedris lisani olması kuvvetli esaslara raptedilmiştir.

Hatayın her türlü teşkilâtı haiz müstakil bir idare altında hayata doğmasını temin edecek olan müstakil bir ana yasa, Cemiyeti akvam meclisi tarafından kabulünden altı ay sonra, yani 1937 senesi teşrinisânısında meriyete girecektir. Hatayda intihabat ana yasanın meriyetinden itibaren üç, dört ay zarfında, azamî nisan 938 e kadar yapılmış buluncaktır. İntihabatta her sandığın başında Cemiyeti akvamın bir murahası, yanından bütün Hataydaki milliyetlerin mümessillerinden mürekkeb bir heyetle ifayî vazife edecek ve intihabın azamî bittarafılık dairesinde yapılmasını temine çalışacaktır.

İskenderun limanında, Yugoslavyanın Selânikte haiz olduğu hukuk dairesinde, bir Türk muntakası bulunacaktır. Burada kendi gümrükçülerimiz Türkiye cumhuriyeti kanun-

B. Numan Menemencioğlu

larını tatbik ederek vazifelerini yapacaklardır. Türk muntakası dahilinde bütün muamelât Türkiye kanunları mucibince tarafımızdan görülecek ve bundan gayri hiç bir resim ödenmeyecektir.

Türk muntakasını hususî bir hat ile İskenderun'un Payas şimendifer hatına raptedeceğiz ve transitimiz bu suretle yalnız bizim murakabemiz altında İskenderun limanından istifade edecektir. Bu transit yalnız Türk emtiasına değil, âtîde Irak ve Cenubî İran emtiasına dahi teşmil edilebilecek ve böylece hem kendimiz için emtiası ve bütün memlekette çekmek hakkını tam istiklâlinin icabı olarak kazanmış bulunuyor. Nasıl bir bayrak intihab edeceği Hatay milletine ait bulunmaktadır.

Müstakil Hatay istediği bayrağı intihab ederek bunu bir kanunla veya ana yasaya ilâve suretile tesbit etmek ve bütün memlekette çekmek hakkını tam istiklâlinin icabı olarak kazanmış bulunuyor. Nasıl bir bayrak intihab edeceği Hatay milletine ait bulunmaktadır.

— Vesikalarda Sancak denilen teşekkülün ismi ne olacaktır?

— Bu hususta ana yasada hususî kayıt vardır. Sancak teşrii meclisi ismini dilediği şekilde tesbit etmek ve bunu ana yasaya ve statüye kaydetmek hakkını haizdir. Bu ismin Hatay olacağına şüphem yoktur. Çünkü bu yeni müstakil hükûmete en çok yaraşan isim Hataydır.

Netice itibarile 921 de bizden elemelerle ayrılan bu araziye Türkiye cumhuriyetinin siyaseti göz dikmek değil, oradaki Türkleri lâıyk oldukları rejime isal etmek olduğu son kararlarda görülmüştür. Hatayın mesud bir âtiye namzed olduğu şüphesizdir. Hatay Türklerinin ana vatandan feyiz alarak bu mesud âtiyi kuracaklarına eminim. Bu küçük memleket beynelmilel teşriki mesaide kuvvetli bir unsur olacaktır.

Fransa ile aramızda bu memlekette ait bir çok mukaveleler imza edilmiştir. Suriye ile de Hatayın istiklâli mefhumu dairesinde en yakın münasebetlerin teessüs edeceği ve böylece Türkiye - Suriye dostluğunun Hatay istiklâlinde kuvvetli bir mesned olacağı muhakkaktır.

Türkiye Hatay Türkleri için olan vazifesini yapmış bulunuyor. Bundan sonra o memlekette Türk ruhunun temniyesi her yerde bir olan Türk disiplininin tesisi Hataylılara mevdu bulunmaktadır. Türk milleti nerede olsa bir tek ideal tanır. O ideal Hatay istiklâlinde en kuvvetli rolü oynıyacaktır kanaatindeyim. Neticeden şahsen uğraşmış bir adam sıfatile tamamilen memnunum. Hükümetim ve büyük şeflerim de bu memnuniyeti bana ifade etmek suretile en büyük mukâfata vermişlerdir.

Yarın (bugün) Ankaraya giderek metinleri hükûmete takdim edecek ve Türkiye - Fransa muhadelerinin Büyük Millet Meclisince biran evvel tasdik için icab eden muameleleri yapacağım.»

İmzalanan muahedeler

Temps gazetesi Cenevrede Fransa ile Türkiye arasında imzalanmış olan muahedeler hakkında şu tafsilatı veriyor: Sancağın tamamıyeti mülkiyesi Türk - Fransız muahedesi ile temin edilmektedir. Bu muahede iki memleket erkânharbiyelerinin muhtemel bir müşterek hareketin şekillerini tayin etmek için temaslarda bulunmalarını ve Sancağın statüsüne bir tecavüz vukuunda iki âkid tarafın an-

laşma şartlarını da tazammun ediyor.

Türk - Suriye hududuna ait itilâf, bu hududun kati mahiyetini ve tecavüzden masuniyetini tesbit ediyor. Bundan başka iki âkid taraf, Türk ve Suriye toprakları dahilinde diğer tarafın rejim ve emniyeti aleyhine matuf her nevi hareketi menetmeği taahhüd ederler.

Bir madde mahsusa, hududa ait Fransız garantisinin mandanın hitamından sonra da devam edeceğini tasrih ediyor. Fransanın imzası, bu itilâfta hem Fransayı, hem Suriyeyi taahhüd altına sokuyor. Maamafih Suriyenin iltihakı derpiş edilmiş, ve Türk, Fransız hükümetleri Suriyenin bu itilâfa iltihakını evvelden kabul ettiklerini beyan eylemişlerdir. Bu iki metne müşterek bir beyanname, bir protokol ve teati edilen mektuplar raptedilmiştir.

Beyanname, Fransa ile Türkiye'nin Lozan muahedesile tesbit edilmiş olan arazi statüsünün idame ve muhafazası, sulhun takviyesi, bu maksatla Milletler cemiyeti nezdinde teşriki mesaiyi ve Şarkî Akdenizde emniyetin takviyesi hususundaki müşterek siyasetlerini tesbit eder.

İki hükûmet, bu prensiplerden mülhem olarak Suriye ve Lübnanın tamamiyeti mülkiyesine riayet etmeği karşılıklı olarak taahhüd ederler ve Milletler cemiyeti prensiplerine, Fransız - Suriye, Fransız - Lübnan itilâfları hükümlerine tevfikân Suriye ile Lübnanın inkişafına yardım hususunda mutabık bulunduklarını beyan ederler.

Bir protokol, Milletler cemiyetine kabulü sırasında, mandater hükûmet tarafından kendi namına aktedilmiş olan itilâflardan mütevellid taahhüd ve mecburiyetlerin Suriyeye intikali ve bu itilâfların Suriyenin yeni vaziyetine intibakını ve lüzumlu görülecek mütemmin itilâfların akdini tazammun eder.

En nihayet teati edilen mektuplar, Türkiye ile Fransız mandası altında bulunan memleketler ahalisinin hakkı hıyarı meselesini hal ve faslediyorlar. Bu müzakerelerin iyi bir surette neticelenmesi, Türkiye ile Fransa arasındaki dostluk münasebetlerini kuvvetlendirmekte Türk - Suriye münasebetlerini bozacak her meseleyi halletmekte ve Suriye istiklâlinin arifesinde bu devletin beynelmilel vaziyetini kuvvetlendirmektedir.

İzmirde ilk buğday mahsulü

İzmir (Akşam) — Menemende Kakk köyünde Kadri kâhya tarafından yetiştirilen bu senenin ilk buğday mahsulü, elli çuval olarak İzmir borsasına getirilmiş ve satışa çıkarılmıştır. İlk gün yeni mahsul buğdaya talib çıkmamıştır. Fakat borsa idare heyeti, bu çalışkan müteahhisi mukâfatlandıracaktır.

Daha evvel senenin ilk arpa mahsulünü yetiştiren Menemenli B. Hüseyine borsa idare heyeti yerli malı bir pulluk ile bir de takdimname vermişti.

KADIN KÖŞESİ

Şapka ve eşarp

Siyah lâke saten üzerine renklî çiçek işlenmiş eşarp ile aynı ipekli ve çiçeklerle süslü şapka.

Yeni bir tünel

Aydın hattında bir tünelin
yeri değiştirilecek

Ankara 3 (Akşam) — Aydın hattı üzerindeki Aziziye tünelinin yeri değiştirilecek ve bu tünel yerine gene o civarda yeni bir tünel yaptırılacaktır.

1859 da, Aydın hattının inşaatı sırasında yaptırılan bu tünel memleketimizde yapılan ilk tüneldir. Nafia vekâletince yapılan tedkikler neticesinde inşasında kullanılan tuğlaların çürük olduğu ve bu çürük tuğlalar üzerinde duran tünelin ıslahının da kabil olmadığı anlaşılmış ve bunun üzerine yerinin değiştirilmesi kararlaştırılmıştır.

Diğer taraftan tünelin irtifa meylinin binde 26 nisbetinde olması seyrüsefer bakımından bazı tehlikeler arz ediyor. Yeni yapılacak tünelin irtifa meyli binde yirmiyeye indirilmek suretile bu tehlike de ortadan kaldırılacaktır.

Akhisarda tütün ekimi

Akhisar 3 (Hususi) — Havalideki tütün zeriyaı iyi gitmektedir. Diğer senelere nisbetle tütün daha kokulu olacağı ümit edilmektedir. Bunun başlıca sebebi havaların sıcak gitmesidir. Züra vaziyetten çok memnundur.

Esad Mahmud Karakurd

SON GECE!

Tefrika No. 56

Faruk ile Mariya, elele tutuşmuşlar, bir toprak yolun üzerinde yürüyorlar... Ormanlardan, çam ağaçlarının arasından kuşların sesleri geliyor... Uzakta; kayadan kayaya, taştan taşa sıçıran suların şırıltısı!.. Ağaçların ötesine berisine serpilmiş binlerce bülbülün, ormanlarda türkülerini dinliyerek yürüyoruz... Hayat, ne güzel şey burada!..

— Mariya; üç ay evvel hatırlıyor musun, ayağımı kesmeğe karar verdikleri o gece!..

Kız birdenbire elini zabıtın ağzına koyuyor...

— Tam sırası işte Faruk bey; bu güzel gecede başka hatırlıyacak şey bulamadınız mı? Susun rica ederim!..

— Mariya; o gece de böyle hava mehtaplı idi. O gece de gökte milyonlarca yıldız parlıyordu. Biran unutamıyorum hâlâ o ızdırabı!.. Nerede gökte parlayan bir küçük ay parçası görsem, nerede yeni açılmış ay parçası üzerinde öten ince bir bülbül sesi işitsen, derhal o gece gözlerimin önünde canlanıyor... Birdenbire üzerine bir

kâbus, bir ağırlık çöktüğünü duyuyorum!.. Hâlâ dehşetinden korkuyorum o gecenin Mariya, hâlâ!..

— Susacak mısınız siz Faruk bey!.. Hele o senin ayağımı keseceklerini bildiğin halde, dudaklarını ısırak, gözlerinin yaşını tutmağa çalışarak karşında titreyişin yok mu, biran hatırmadan çıkmıyor!..

— Daha söyleyecek misiniz diyorum Faruk bey!..

— Bırak Mariya söylüyeyim!.. Bunları her söyleyişte, her anlatışta, içimde ağır bir yükün eksildiğini hafiflediğini duyuyorum!..

— Bu kaçınıcı anlatışınız ama Faruk bey!..

— Biliyorum, sıkılıyorsunuz!.. Fakat bunlar öyle hatıralar ki, hatırlandıkça sevgimizin kuvveti artıyor Mariya!.. Oh o gece!.. O sabaha kadar, bitmek tükenmek bilmiyen, asır gibi uzun gece!.. Tasavvur edemezsin onu sen, ne müthiş şeydi!.. Ayağımın kesileceğinden korkuyordum!.. Düşündüğüm, kokuğum yalnız senin karşına bir kötürüm gibi tek ayakla na-

sıl çıkabileceğimdi!.. İşte bu beni öldürüyor, kahrediyordu!.. Haykırtı haykırtı ertesi sabah beni, ameliyat masasının üzerine yatırdıkları zaman, bir köpek gibi inliyerek yalvardım. «Bir kadın seviyorum, beni öldürün, ayağımı kesmeyin» diye bağırdım.

Kızın yeşil gözleri, birdenbire dolu doluverdi... Esmer yanaklarının üzerine iki damla göz yaşı düştü!..

— Ne zaman ki doktorlar, sargılarımı açarak bir gecede ayağımın üstünde doğan mucizeyi görüp; «kurtuldu-nuz yüzbaşı; Allaha dua ediniz!..» diye bağırdılar; işte o zaman, karşımda, birdenbire bembeyaz bir ufuk açıldı. Üzerinde milyonlarca yıldızın parladığı meçhul ve mavi bir gökyüzüne doğru yükselmeğe başladım. Uçuğumu, hafiflediğimi, yaşamakta olduğumu duyuyordum. Bir kelime ile; yeniden dünyaya geliyordum sanki!..

— Faruk bey; biraz daha devam edecek olursanız, çekilir giderim buradan!..

Zabıt, onu ince esmer bileklerinden tutarak çekiyor... Siyah kırıpkırlarının içinde pırıl pırıl parlayan kara gözlerini, kızın gözlerine dikiyor... Dudaklarında hafif bir ses...

— Doğru söyle Mariya; ayağımı kesseydiler eğer gene beni sever miydin?..

Kız, parmaklarını, zabıtın avuçlarından çekerek yanaklarının üstüne götürüyor... Gözlerinin altında parlayan iki damla yaşı siliyor... Sonra dudaklarını, acı bir gülüşle kımlıdarak:

— Faruk bey diyor; ben sizin derinizi değil, içinizi seviyordum. Bir ayağınızı keseceklerdi değil mi?.. İki ayağınızı da kesseydiler gene peşinizden gelecektim!.. Hem nasıl, biliyor musunuz?.. Sahibini bırakmayan sadık bir köpek gibi ağıyarak, sürünerek!..

Kız, mendilini gözlerine götürüyor...

— Yazık!.. Siz sevginin ne demek olduğunu daha bilmiyorsunuz yüzbaşı!.. Aşk bir kelime ile fedakârlık demektir!.. Sevenlerin hepsi icabında birer kahraman olurlar!.. Onların önünde yıkılmıyacak kuvvet yoktur!.. Bir ayağınız olmamış, bir kolunuz kopmuş, gözlerinizi görmemiş bana ne!.. Ben sizin kolunuza, ayağınıza, gözlerinize değil size âşkıyım!.. Size, anlıyormusunuz; içinize, insanlığımıza âşkıyım Faruk bey!.. O korkunç netice hasıl olsaydı, peşinizden bir gögeniz gibi sürüklenerek gelmeği bir fedakârlık bile telâkki etmezdim!.. Seven bir kadın için, yapılması tabii olan bir hareketti bu!.. Kadın sevince, her şeye rağmen sever ve gözlerini yumarak karkörüne erkeğinin peşinden gider!.. Dünya kurulduğu gündenberi

hep bu böyle olmuştur!.. Bunda bir fevkalâdelik, fedakârlık bile yok!.. Mademki öğrenmek istiyorsunuz; söyleyim öyle ise size; asıl ben fedakârlığı sizi sevmekle, sevmeye hakkım olmadığı halde size bağlanmakla yaptım!.. Vatana ihanet ettim, allemin şerefini kırdım, kardeşimin haysiyetini mahvettim!..

İşte sizi seven kadının, size yapabileceği en büyük fedakârlık!..

Kızın kırıpkırları yeniden ıslanıyor!.. — Bugün bütün İbrail; general Mihailleskunun kızı Maryorayı, düşman zabiti Faruk beyin metresi zannediyor...

Zabıt haykırıyor:

— Yalan!.. Alçaklık!..

— İster alçaklık, ister yalan niye yarar?.. Keşki metresiniz olsaydım da söylemeseydiler!.. Şimdi babamın mezarda kemikleri sızlıyor!.. Fedakârlık bitmedi henüz; dahası var!.. Yarın kardeşim duyacak!.. O zaman bilmiyorum sonu ne olacak bu hikâyenin!.. Bu hüznünlü aşk romanı, nasıl bitecek, nasıl kapanacak?..

Kız, acı gülüyor...

— Bu romanı yazarlar bile daha bilmiyor şimdiden onu, Faruk bey!.. Zabıt, heyecanlı kızı bileklerinden yakalıyor... Parmaklarını avuçlarının içinde sıkıyor... Böyle bir bahsin açılmasına sebep olduğu için dehşetli müteessir!.. (Arkası var)

Yeryüzünde garib âdetler, gülünç itikadlar

Bir dostumuzla karşılaştığımız vakit elini sıkıyor, hal hatır soruyor yahut şapkamızı başımızdan çıkarıyoruz. Acaba neden?

Bütün bu âdetlerimizin menşei pek eski devirlere kadar yükselir, yalnız o zamanlar maksatlar ve yapılar bambaşka idi. Aradan zaman geçtikçe bu âdetler daha sade, daha basit şekillere girmiş, eski maksatlar ve mânalar tamamen unutulmuş

Yeni Zeland adasında burun sürüştürmek suretile selâm vermek âdeti bugün bile tamamen terk edilmiş değildir

Sağda: Evlenmelerinin yirmi beşinci dönümünü selâmlayan karı koca Eskimo, solda: Yukarıda kilisede dua eden ihtiyar kadınlar, aşağıda: Birbirile selâmlaşan iki Japon kadını

Dünyanın hemen her tarafında medeni insanlar arasında yayılmış bazı âdetler var: Bir dostumuzla karşılaştığımız vakit elini sıkıyor, hal hatır soruyoruz. Yolda rasgeldiğimiz bir ahbaba bir selâm vererek geçmek istediğimiz vakit şapkamızı ya başımızdan çıkarıyoruz veya yerinden biraz hafifçe kaldırıyor, yahut başımızı biraz eğmek suretile selâmlaşıyoruz. Bütün bu hareket ve âdetlerimizin de menşei pek eski devirlere kadar yükselir, yalnız aradan zaman geçtikçe bunlar daha sade ve daha basit olmağa başlamışlar. Bazı iptidai kavimlerde ise ilk şekillerini az çok muhafaza etmişler. Meselâ Yeni Kaledonya yerlilerinde bugün bile birbirlerine rasgelen iki dost yere çönmek suretile selâmlaşıyor. İlk zamanlarda da bu âdet vardı, bir büyüğüne tesadüf edince yere serilir yatarlardı. Aradan asırlar geçtikçe bu hareket gittikçe daha basitleşti. Orta zamanlarda Derebeylik devrinde selâm makamında dizlerin kırılması âdet oldu.

Bugün biz bu maksatla yalnız başımızı hafifçe eğmekle iktifa ediyoruz. Demek ki eskiden yere uzanıp yatmak âdetinden kala kala işte bu baş işareti kalmış.

El sıkması da muhtelif derecelerden geçerek bugünkü şeklini almıştır. Beşeriyetin ilk devirlerinde el, kuvvet ve iktidarın sembolü sayılırdı. Çünkü insan el ile düşmanlarını alt ediyor, hayvanları el ile avlıyor, silâhlarını ve diğer işine yarayan âletleri hep el ile yapabiliyordu. Silâh kullanılan eli, sağ eli uzatarak silâhsız olduğunu göstermek iyi niyet beslendiğine bir işaret sayılırdı. Böyle bir işaret veren adam, karşındakine onunla görüşmek niyetinde olmadığını bildirmiş oluyordu. İlk dinlerde ihtimal aynı sebeplerle olacak, el mühim bir yer tutmuştu. Mısır hiyerogliflerinde el işareti hem vermek hem bağışlık mânasına gelirdi. Eski Yunanlılarda olimpiya mabudlarına ayakta durarak elleri havaya kaldırmak suretile dua ederlerdi. İki elin ayasını birbirine karşı tutmak vaziyeti bir zamanlar Avrupada küçüklerin büyüklerine ubudiyeti işareti olmuştu. Derebeyine ubudiyetini bildirmeğe giden bir

köylü iki elini bu tarzda birleştirerek büyüğünün elleri arasına bırakırdı. Hristiyanlarda dua ederken ellere bu vaziyeti vermek hâlâ bazı taraflarda âdettir. Çocuklara yatmadan evvel yataklarının önünde diz çökerek ve ellerinin ayalarını karşı karşıya getirmek suretile havaya kaldırarak öyle dua etmesini öğretirler. Araplarda kendinden büyüğünün elini öpmek âdeti. Daha sonra da bir kimsenin kendinden yüksek bildiği bir diğerrinin elini öpmek istemesi terbiyeli bir hareket sayılarak başka milletlere de geçti. Böylece birbirleriyle karşılaşan iki kimse birbirlerinin müteakiblen ellerini öpmeye çalışır ve aynı zamanda her biri ötekinin bu hareketine mâni olmağa uğraşırdı. Bizde de dinî bayramlarda bazı kimseler hâlâ bu tarzda musafaha etmiyorlar mı?

Eski Yunanlılar bir yabancıya sevgilerinin ve dostluklarının alâmeti olmak üzere sağ ellerini uzatırlar ve kendi damları altında emniyet ve selâmet içinde olacaklarını bildirirlerdi. Bugün bazı iptidai kavimlerde bu el sıkma âdeti pek garib şekillerde yapılır. Meselâ Aynular bu makamda avuçlarını birbirlerine biraz sürüttükten sonra sakallarını okşarlar, Banks adası yerlileri sağ elinin orta parmağını selâmlamak istediği adamın aynı parmağına takarak çekmek suretile selâm verirler.

El sıkma gibi şapka çıkarmak âdeti de muhtelif şekillerden geçmiş... Bunun menşei ilk zamanlarda esirlerin tamamen itaat altına alındıklarını göstermek için yapılan merasimlerde aramalıdır. Asuryalılar harp esirlerini çırpıplak soyarlardı. Tamamen veya kısmen çıplaklık uzun zamanlar insanlar arasında mutavaat işareti olarak kaldı. Bazı iptidai insanlar arasında bugün bile bu âdet vardır. Meselâ: Tahitliler krallarının huzuruna çıkarken bellerine kadar soyunurlar. Bazı Afrika zencilerinde ve Tasmanya yerlilerinde bir erkeğin bir kadına tesadüf edince sırtını çevirmesi terbiyeli bir hareket sayılırdı. Garp terbiyesinde ise erkek ile kadın sokakta birbirleriyle karşılaştıkları vakit önce selâm verip aşinalığını göstermek kadına düşer bir vazifedir diye

bir âdet arıdır. Acaba bu iki âdet arasında bir münasebet tasavvur edilemez mi?

Derebeylik devrinde şövalyeler baştan aşağı zırhlarına bürünerek halk arasında öyle dolaşırlardı, birbirlerine tesadüf ettikleri vakit başlıklarının yüzüğünü kaldırarak selâm verirlerdi, bir dost meclisine girdikleri vakit emniyet altında olduklarını göstermek için başlıklarını büsbütün çıkarırlardı. İşte bugün bir nezaket alâmeti olarak yaptığımız şapka çıkarmak âdetinin menşei bu olmalıdır.

Sanduvîç adası yerlilerinde kabile reisi ayakta durduğu müddetçe oturmak veya bir yere dayanmak hürmetsizlik sayılır. Şark milletleri arasında terbiye ve nezaket âdabına pek ziyade dikkat edilir. Meselâ Japonların birbirlerini selâmlayışları ve hal hatır soruşları en az bir çeyrek saat sürer. Onlarda el sıkma veya öpmek âdeti yoktur ama birbirleriyle karşılaşan iki Japon hürmet ve selâm makamında iki kat olur ve hafifçe kalkıp eğilerek muhabbeti selâmlamakta dakikalarca devam eder.

İnsanların birbirlerini musafaha esnasında veya sevgilerini göstermek için öpmeleri de nisbeten yeni bir âdettir. Fakat bunu hiç bilmiyen kavimler de vardır. Meselâ Polinezyalılar ve Yeni Zelandlılar öpmesini bilmezler, selâm makamında burunlarını birbirine sürüştürürler. Bu âdet Laponlarda da vardır. Eskimolarda burun sürüşmesi öpmenin yerini tutar. Grönlandlılar insanlar arasında birinin diğerine hürmet göstermek mecburiyetinde bulunması veya birinin ötekine üstün olabileceği fikrini kahkahalarla karşılarlar. Şimalî Amerika yerlileri misafirperverlikleri ve terbiyeleri ile tanınmış olmalarına rağmen selâm vermeyi bilmezler. Onlarda iki dostun birbirini sükt ile karşılaması ve konuşmaya başlamadan evvel bir çubuk tütürmesi âdetidir. Onlarca beraber tütün içmek, bazı iptidai kavimlerde birlikte yemek yemek gibi, muhabbet, dostluk ve sulh alâmeti sayılır.

Faik Sabri Duran

"İttihad ve Terakki,, nin son devirlerinde Suikastlar ve entrikalar

Tefrika No. 114

Yazan: Mustafa Ragıp Es-atlı

Levazım reisi İsmail Hakkı paşa harbiye nezareti müsteşarlığına tayin ediliyor

Almanyanın dahill vaziyeti, bilhassa işe hususundaki sıkıntı, Alman taarruzlarının tekerrürüne rağmen zafere vasil olmağa mâni teşkil ediyordu. Diğer taraftan itilâf devletleri, neticeyi elde etmek üzere ordularındaki kumanda birliğini temin etmek maksadile Fransız mareşali Foşu müttefik orduların baş kumandanlığına getirdiler.

İngiltere ve Fransa'nın hâkim olduğu müstemlekelerden ve Amerikadan garb cephesine yeni kuvvetler sevk edildi. Bunun üzerine itilâf devletleri Almanlara karşı mukabil taarruza geçtiler ve 1918 temmuzunda artık Almanların mukavemet ve taarruz kabiliyeti kırılmış ve zafere perisi Fransa ile müttefiklerine gülmeğe başlamıştı.

Cemal paşanın, kendisine tercih edildiğini görüyordu

İşte vaziyet bu şekle girdiği sıralarda Enver paşa, artık eski ümidini kaybetmiş bulunuyordu. Bu sebeple ne Meclisi mebusanda beliren muhalefete, ne de Talât paşanın aldığı yeni tedbirlere ehemmiyet vermiyordu.

Enver paşanın bir tek ümidi kalmıştı: Şayet mucize nevinden yenden harp talihî dönerse o zaman itilâf devletlerinin garp cephesindeki tam hezimetlerini ikmal edebilmek için Osmanlı arazisinde bulunan düşman kuvvetlerini de ricate sevk edecek kuvvetli bir orduyu elde tutmak lâzımdı. Bunun için başkumandan vekili, orduda başgösteren perişanlığa rağmen, son kuvvetleri tensik etmeğe çalışıyordu. Ancak Harbiye nazırı, son aylarda kendi manevî nüfuzunun eskisi kadar ordu üzerinde de müessir olmadığını anlamamış değildi.

Bilhassa cenup cephesinde, senerce burada hükümrân olan Cemal paşanın, ordular tarafından kendisinden ziyade tutulduğunu ve bazı kumandanların Bahriye nazırını kendisine tercih ettiklerini anlamıştı. Enver paşa, yakın bir tarihe kadar «İttihad ve Terakki» caniası içinde, bilhassa dahill siyaset bakımından Talât paşanın kendisine karşı tehlikeli bir vaziyete geçmek için fırsat kovaladığından endişe ederken, şimdi harp vaziyeti dolayısıyla - kendisi için - ordudaki bu menfi vaziyetten büsbütün sıkılıyordu.

Hattâ Enver paşa, günün birinde cephelerin tam bir mağlûbiyeti halinde kendisinin aleyhinde baş gösteren bu cereyanın kendi aleyhinde ciddi bir tehlikeye yüz tutacağını ve yeni bir çok rakibler karşısında kalacağını tahmin ediyordu.

Enver paşa, tekrar Umuru Ecnebiye şubesi müdürüne istişare etti

Enver paşanın kendi aleyhinde bulunan Cemal paşa tarafından gelecek tehlikeden bu kadar endişe etmesi, vehimden ibaret değildi. Ona Talât paşa, bir kaç ay evvel bir Cemal paşa tehlikesinden bahsettiği zaman, başkumandan vekili, buna o zaman ehemmiyet vermemişti. Fakat 1918 temmuzundanberi harp vaziyetinin menfi bir cereyan alması üzerine Enver paşa, orduda kendi aleyhinde bir cereyan başlamasıyla bir kaç ay evvel Talât paşanın söylediği sözler arasında ciddi bir münasebet buluyordu.

Enver paşa, katî kararını vermeden evvel Cemal paşanın takib ettiği gizli maksadlar ve ordu kumandanları içinde kiminle sıkı surette münasebette bulunduğunu anlamak üzere esaslı surette tahkikat yapmağa lüzum gördü. Bunun için kendisinin çok yakından itimad ettiği ve eski arkadaş Harbiye nezareti umuru ecnebiye şubesi müdürü Tefrik bey ile istişare etmeği muvafık gördü. Tefrik bey, Enver paşa aleyhinde alınacak tedbirlere karşı koymak üzere her şeyden evvel Harbiye nezareti merkez teşkilâtının daha ziyade itimad edilecek

erkân ile takviye edilmesi lüzumunu tavsiye etti.

Bilhassa Harbiye nezareti müsteşarı Mahmud Kâmil paşanın siyasi rengi Enver paşa için vazih değildi. Enver paşanın sınıf arkadaşlığıyla beraber, sırasına göre Talât paşanın tesir ve nüfuzu altında kalıyor. Bazen da Cemal paşanın arzusunun isaf ediyordu. Netekim - evvelce de yazdığım gibi - Enver paşanın eski yaveri nezaret muhafız taburu kumandanı B. Şükrü aleyhinde olarak muhafız taburuna tayin edilen mülâzim Nizamaddin beyin Mahmud Kâmil paşadan aldığı hususî ve mahrem talimat; Mahmud Kâmil paşanın Enver paşa için tamamen itimada şayan olmadığını isbat ediyordu.

Levazım reisi İsmail Hakkı paşa Harbiye müsteşarlığına tayin edildi

Enver paşa, son günlerde Mahmud Kâmil paşanın bazı şüpheli halleriyle karşılaşınca umuru ecnebiye şubesi müdürünün bu tavsiyesini pek yerinde buldu ve hemen Harbiye nezareti müsteşarlığına levazımâtı umumiye reisi İsmail Hakkı paşayı, levazım reisiğine de reis muavini miralay B. Mustafayı tayin etti: 29 temmuz 334 (1918). İsmail Hakkı paşanın uhdesinde bulunan askeri demiryolları ve limanlar müdürü umumîliği ile Seyrisefain müdürü umumîliği gene Harbiye nezareti müsteşarı tarafından idare edilecekti.

Enver paşa, İsmail Hakkı paşayı bu memuriyetin başına getirmekle ne Talât paşaya, ne de rakiplerine bir şüphe telkin etmemişti. Harbiye nazırı, işe nezaretinin teşkilî üzerine işe işlerinin ciheti askeriyeden alındığını ileri sürdü ve levazımâtı umumiye işlerinin de artık tali bir ehemmiyete düştüğü için İsmail Hakkı paşayı Harbiye nezareti müsteşarlığına getirdiğini kabinedeki arkadaşlarına anlattı. Halbuki Enver paşanın maksadı, İsmail Hakkı paşa gibi doğrudan doğruya kendisine merbut olan bir şahsiyeti müsteşarlık makamına getirmekle ordudaki cereyanı yakından takib etmeğe imkân bulmaktı. İsmail Hakkı paşa Levazımâtı Umumiye reisliğinden çekilmekle beraber, yerine gelen miralay B. Mustafa eski muavini olduğu gibi, müsteşar sıfatıyla da levazımâtı umumiye işlerini gene mürakabe edecekti. Halbuki Mahmud Kâmil paşa, müsteşarken levazımâtı askeriye işlerine hiç müdahale etmiyor, İsmail Hakkı paşa müstakil olarak hareket ediyor, ancak bazı mühim vaziyetler karşısında Enver paşadan talimat alıyordu.

İsmail Hakkı paşa, Enver paşa aleyhindeki cereyanları tedkik ediyor

İsmail Hakkı paşanın Harbiye nezareti müsteşarlığına getirilmesinde ikinci bir sebep daha vardı: Harb vaziyeti günden güne vahim bir safhaya giriyordu. Enver paşa, Harbiye nazırlığı işlerinden ziyade, Başkumandanlık muameleleriyle, yani harbin sevk ve idaresiyle daha yakından alakadar olmağa mecburiyet görüyordu. Nezaret işlerini, kendisinin yokluğunu aratmayacak şekilde idare edecek bir müsteşar ancak İsmail Hakkı paşa olabiliirdi. Çünkü İsmail Hakkı paşanın, Enver paşa aleyhinde hiç bir tesir ve cereyan kapılmıyacağı muhakkaktı.

İsmail Hakkı paşa, Harbiye nezareti müsteşarlığı makamına oturur oturmaz; umuru ecnebiye şubesi müdürü Tefrik bey ile beraber gayet sıkı, fakat nezaret erkânından çoğunun bile malûmatı haricinde olarak, çalışmağa başladı. Bu çalışma, Enver paşa aleyhinde hariçte ve dahilde hazırlanan hareketleri yakından takib etmek; bilhassa ordu içinde başlıyan aleyhdarlık cereyanının kimin tarafından idare edildiğini anlamak gayesine göre idare ediliyordu.

(Arkası var)

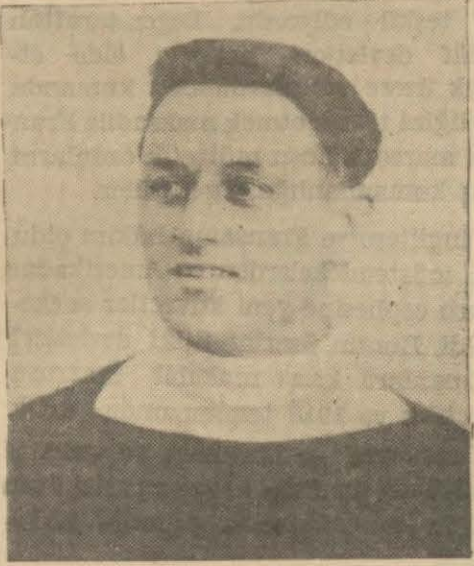
AKŞAM SPOR

Viyananın Rapidi Istanbula gelirken

Avusturya şampiyonu Admira ile 3-3 berabere kaldı

Sağ müdafî Wagner

Kaleci Krausam

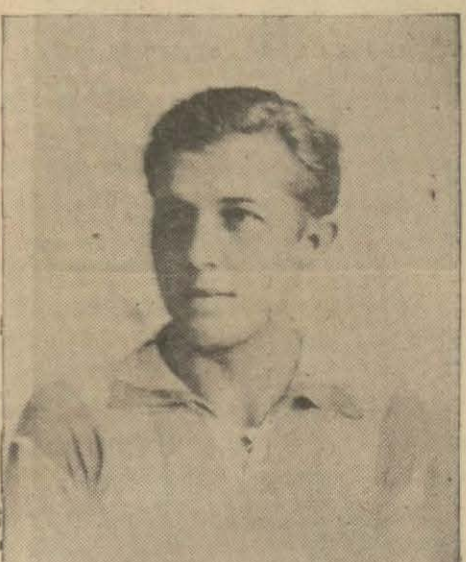
Sol müdafî Luef

Sağ muavin Probst

Merkez muavin Smistik

Sol muavin Skoumae

Sağ açık Smistik II

Sağ iç Flegel

Orta muhacim Brinder

Sol iç Holec

Sol açık Pesser

Bu pazar Fenerbahçenin yıldönümünü kutlamak üzere hazırladığı spor bayramında Fenerbahçe ile karşılaşacak olan Viyananın Rapid takımı, Istanbula hareketinden evvel mühim bir maç yapmıştır. Bu maç 30 Mayıs pazar günü Admira ile Rapid arasında oynanmıştır. Bu maçın Avusturya şampiyonunu tayin noktasından büyük bir ehemmiyeti vardı. Çünkü Admira Rapid'e yenildiği takdirde Austria bir puan farkla şampiyon olacaktı.

Bu maçta Admira büyük bir tehlike geçirmiştir. Çünkü maçın neticesi ne bakılırsa Admira'nın mağlup olmak tehlikesine düştüğü görülmüştür. Oyunun ilk devresi 2-2 berabere bitmiş, ikinci devrede iki taraf da ancak birer sayı yapmağa muvaffak olmuşlardır. Admira-Rapid maçının böyle berabere bitmesi Admira ile Austriayı puan puane vaziyetine getirmiş ve Admira ancak gol farkla Avusturya şampiyonu olmuştur.

Rapid Istanbula göndereceği takım kadrosunu şöyle tesbit etmiştir:

Kaleci: Krausam - sağ müdafî: Wagner - sol müdafî: Luef - sağ muavin: Probst - orta muavin: Smistik I. yahud Merkel - sol muavin: Skoumal - sağ açık: Smistik II. - sağ iç: Flegel - merkez muhacim: Binder - sol iç: Holec - sol açık Pesser.

İhtiyat olarak da şu oyuncular gelmektedir: Müdafî Runa; muavin Hedziersky; muhacim Aurednik ve Havlicek.

Rapid pazar günü Admira ile yaptığı maç şu takımla çıkmıştır:

Kaleci: Raftl - sağ müdafî Runa - sol müdafî: Luef - sağ muavin: Probst - merkez muavin: Skoumal - sol muavin: Redziersky - sağ açık Smistik II.

sağ iç Flegel - merkez muhacim: Binder - sol iç: Holec - sol açık: Pesser.

Buna bakılırsa Avusturya şampiyonu Admira ile 3-3 berabere kalmak muvaffakiyetini gösteren takımdan kaleci Raftl müstesna olmak üzere bütün oyuncular Istanbula gelmektedir. Hücum hattı ise Viyanada son maçı oynayan hücum hattının aynıdır.

Rapid bir kaç sene evvel Glaskova gitmiş ve orada İskoçyanın en kuvvetli takımı olan Glasgow Rangers takımı ile 3-3 berabere kalmış, teknik oyunla çok iyi bir tesir bırakmıştı. Istanbula gelecek takımda İskoçya seyahatini yapmış olan takımdan beş oyuncu bulunmaktadır; bunlar da Wagner Smistik II. Skoumal, Binder ve Pesser'dir. Bunlardan dördü takımdaki mevkilerini muhafaza etmekte, yalnız o zaman sağ muavin oynayan Wagner şimdi sağ müdafî oynamaktadır.

Fenerbahçenin Rapid karşısına nasıl bir takım çıkaracağını katı olarak bilmiyoruz. Fakat Yaşarın sakatlığı devam ettiğine göre son Güneş maçında çıkardığı:

Hüsameddin
Lebib Sedad

M. Reşad Aytan Cevad

Fikret Esad Namık Naci Niyazi Şeklini muhafaza edeceğini ve belki de daha muvaffak oldukları görüldüğü için Naciyi sağ açık, Niyaziyi sağ iç oynatacağını zannediyoruz.

Istanbula hiç gelmemiş olan Rapidin Fenerbahçe karşısında nasıl bir netice alacağını kestirmek güçtür. Fakat takımda Wagner, Probst, Smistik I., Smistik II., Binder ve Pesser gibi Viyana futbolünün tanınmış isimleri bulunduğuna göre Fenerbah-

çenin bu takım karşısında hayli güçlükle çekeceğini tahmin etmek yanlış olmaz. Rapidin en tehlikeli oyuncuları iki açıkla orta muhacimdir. Admira ile son maçta üç golün yapılmasında da gene bu üç muhacimin büyük rolleri olmuştur.

Fenerbahçe müdafaası açıkları ve ortası durmadan işleyebilecek kudrette bir hücum hattını tutmağa muvaffak olabilecek midir? Fenerbahçenin muavin hattı en kuvvetli tarafı olmakla beraber bunu ancak pazar günü anlayacağız. Fenerin hücum hattına gelince Rapidin tecrübeli müdafaası karşısında gol çıkarıp çıkaramayacağı noktası bir tarafa bırakılırsa herhalde bu müdafaayı zorlayacağı tabiidir. Bülhassa Fikretin, oyun tarzını yerli futbolcular gibi bilmiyen Viyanalılar karşısında çok muvaffak olması, her zaman şahid olduğumuz gibi Avrupalı futbolcuları şaşırta çalımlar ile onlara müskül dakikalar yaratması ihtimali pek kuvvetlidir.

Fenerbahçelilerin kendi sahalarında ve çimen sahada oynamağa alışık olmalarına mukabil Viyanalı futbolcuların da maçlarını umumiyetle çimen sahalarda yaptıklarını unutmamak lazımdır. Bu noktada, maçın zevkli bir şekilde geçeceğine bir işaret sayılabilir.

Galatasaray - Ankaragücü

karşılaşması

Istanbul Futbol Ajanlığından: Milli kütne karşılaşmalarından Galatasaray - Ankaragücü karşılaşması 6 Haziran 1937 Pazar günü Taksim Stadyumunda saat 16 da yapılacaktır.

1 — Maç hakemi İzmir muntakasında Bay Fehmidir.

2 — Fıatlar Balkon 100, Tribün 50, Duhuliye 25 Kuruştur.

Sekiz senedenberi kaybolan çocuk

Fabrikatör bu defa da oğlu zannettiği çocuğun yabancı olduğunu anladı

İzmir 2 (Akşam) — Bir babanın evladını kaybetmesi kadar feci birşey tasavvur edilebilir mi? Bursada vaktile bir çocuk kaybolma vakası olmuştur. Bu vaka sekiz seneliktir. Bursada fabrikatör B. Mehmed, sekiz sene evvel üç çocuğu ve diğer aile efradile Uludağa gezmeğe gitmişti. Üç çocuk, kar üzerinde oynarken, bu yavrulardan biri ortadan kaybolmuş, uzun süren araştırmalar, çocuğun bulunamaması ile neticelenmişti. B. Mehmed şimdi tabaklık yapmaktadır. Fabrikasında bir çocuk işçi vardır, kazancı yerindedir. kaybettığı yavrusunu sekiz senedenberi durmadan aramış, fakat bulamamıştır. Çocuğunu bulmak için şimdiye kadar İstanbul, İzmir, Aydın ve diğer vilayetlerde araştırmalar yapmış, hattâ bazı açık gözler:

— Oğlunu bulacağız.

Diye kendisini dolandırmışlardır. Bursada Hüseyin adında biri, kendisine bir mektup göndererek:

«Çocuğun benim yanımdadır. Bin lira verirsen sana iade ederim.»

Dediği için yakalanmış, hapse tıkmıştır.

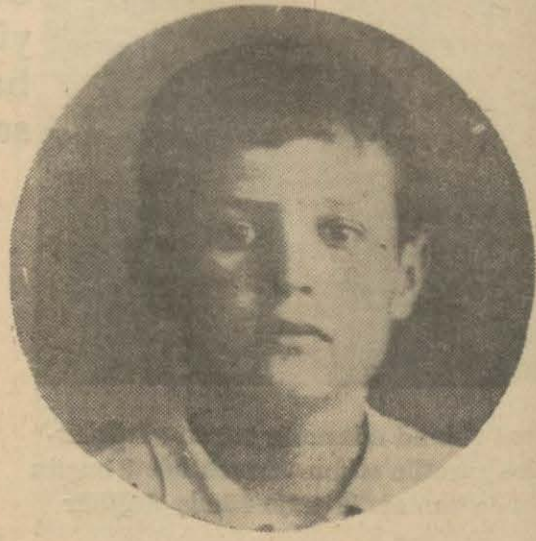
Şimdi Bursa hapishanesinde bulunmaktadır.

B. Mehmed, son zamanda çocuğunun Aydında İmam köyünde Sadık adında birinin yanında bulunduğunu haber almış ve çocuğu bulmak için Bn. Beytiye ve Emine adında iki kadını Aydına göndermiştir. Bayan Beytiye Aydına gidince Sadığı ve yanındaki çocuğu görmüş, B. Mehmedin oğlu olmadığını anlamış, fakat orada bir şahıs, kendisine:

— Senin aradığın bu çocuk, İzmir civarında Buca nahiyesinde Baytar B. Aziz'in yanındadır.

Demistir. Bn. Beytiye ve Emine, İzmirde gelmişler ve baytar B. Aziz'in (Şadi) adındaki çocuğunu gizlice görmüşlerdir. B. Mehmedin kaybolan oğlunun adı da (Sadı) idi. İsim müsahebetine çehre müsahebeti de inzimam etmiş, bunun üzerine Bn. Beytiye jandarma komutanlığına müracaat ederek çocuğu istemiş, yıldırım işaretli telgrafla B. Mehmed ve babası B. Ali de İzmirde çağrılmış ve gelmişlerdir.

Müddelumlüğe haber verildiği için çocuk, jandarma komutanlığına getirilmiş ve B. Mehmed, vücudunda bazı izler bulunduğunu söylemiş, elbiseleri

İki aile arasında münakaşa mevzuu olan çocuk: İzmirli Baytar B. Aziz'in oğlu Şadi

çıkarılan çocuğun sağ omuzu yerine, sırtında bir ben bulunduğunu görülmüştür. Halbuki B. Aziz, muhtelif senelere aid fotoğrafları, ebe ve komşular ile çocuğun kendisine aid olduğunu isbat etmiştir. Baytar B. Azizle görüştüm:

— Çocuk benimdir, hattâ ebesi doğurttuğu vakit, ebesinin kocası (Şadi) adını taşıdığı için ben de çocuğumun adını (Şadi) koydum. Fakat iki çocuk arasındaki müsahebet bu derecede olabilir. Kaybolan çocuğun babasının elindeki fotoğrafları gördüm. Tıbbi Şadi.

Diyor.

Fabrikatör B. Mehmed, şimdiye kadar oğlunu bulabilmek için on bin lira masraf etmiştir. Küçük (Şadi) ye şu sualleri sormuş:

— Sen dağda iken ormana gittin mi? Seni kim alıp götürdü?

Şadi, tabii bunlardan ademi malûmat beyan etmiş, B. Mehmed, kendi oğlu zannile çocuğu takip ederek tutmuş, öpmüş, koklamış, gözyaşı dökmüş, — Sen benim kaybolan yavrumsun.

Demiş, kendisine bir de fotoğraf göstermiştir. Bu fotoğraf, kaybolan Sadının küçüklük resmi idi. Şadi, bu resmi görünce:

— Benim resmim.

Demistir. Yalnız Sadının küçüklükten yere düşerek dudagında kalmış olan yırık izi, Şadide yoktur. B. Mehmed, Şadinin, kendi oğlu olmadığını bu defada anlayınca fevkalâde müteessir bir halde Bursaya avdet etmiştir.

Güreşler nihayet yapılıyor

Baş pehlivanlarımız cumartesi akşamı Amerikalı ile karşılaşacaklar

Günlerdenberi dedikodusu devam eden güreşler nihayet bu cumartesi akşamı taksim stadyomunda yapılacaktır.

Amerikan boğası Komarin meydan okumaları karşısında Türkiye birincisi Tekirdağlı Hüseyin, Mülâyim, Adapazarlı Arif, Yarımdünya Süleyman, Molla Mehmed pehlivanlar muhtelif muntakalardan şehrimize gelmeğe başlamışlardır. Bu güreşlere iştirak etmek üzer eski Trkiye ikincisi Cemal de Istanbula gelmiştir.

Geçen hafta Bilecikte Bulgar Ormanskiye yağlı güreşte mağlûb olan Adapazarlı Arif, ve Bulgaristanda yaptığı bir yağlı güreşte Yorgi Hacıyuvana yenilen Molla Mehmed cumartesi akşamı Bulgar pehlivanlarıyla revanş maçı yapacaklardır.

Amerikalıya çıkacak pehlivanlarımız da Türkiye birincisi Tekirdağlı Hüseyin ile eski Türkiye ikincisi Cemal ve Mülâyim pehlivanlardır. Hakem heyetinin yarın bunlardan hangisinin Amerikalı ile güreşeceğini tayin edecektir.

Doktordan aldığı raporla hasta olgunu bildiren Dinarlı Mehmed ise bu güreşlerden alınacak neticeye göre on beş gün sonra Amerikalı ile karşılaşacaklardır.

şlaşıp karşılaşmayacağını haber verdiğini söylemektedir ki son güreş müsabakalarında hiç bir derecesi olmayan bu güreşçinin ileri sürdüğü bu şart gayet manasız addedilmektedir.

Balıkesir bölgesi lig maçları

Balıkesir (Akşam)— Balıkesir bölgesinin Marmara kümesi lig maçları ikinci haftası olan pazar günü Bandırma Doğanspor takımı ile Gönen Doğanspor takımı Bandırma sahasında ve Bandırma İdman Yurdu ile Gönen İdman Yurdu takımı da Gönen sahasında karşılaşmışlardır.

Bandırmada yapılan maçta Bandırma Doğanspor takımı sıfıra karşı iki sayı ile galip gelmiştir. Gönendeki maç ise, gayri nizamî vaziyetten dolayı Gönen İdman Yurdu hükmen mağlûp addedilmiştir.

Bilâhare hususî mahiyette olmak üzere yapılan bir maçta Bandırma İdman Yurdu ikiye karşı beş golle galip gelmiştir.

Önümüzdeki hafta Bandırma İdman Yurdu Aydıncık spor takımı Edincik sahasında karşılaşacaktır.

Her Akşam
Bir Hikâye

BİR VAKA

Büyükdada, denizi ve çamları gören balkonda, üç kadındır. Henüz ilk haftasında olan ayın hafif aydınlığı içinde, cigaralarını içiyorlar, öteden beriden konuşuyorlardı.

Saadet:

— Hayatımda garib bir vaka oldu. Bakınız ben de onu size anlatayım, dedi.

Saadetin hayatında garib bir vaka? Onun o kadar sakın, uslu bir yaşayışı vardı ki içine garib bir vakanın sığmış olması dostlarını hayrete düşürdü. O, cevap beklemeksizin anlatmağa başladı:

— Biliyorsunuz ki kocamla ne bah-tiyar bir hayat sürdüm, ne bedbaht bir hayat. Onu size tarif etmeme hacet yok. Çünkü hepimiz tanırız. Yalnız kendi işlerini düşünür bir ticaret adamı idi. Bütün ömründe beş dakika bile dinlenmemiştir. Onun için de genç denilecek yaşta, kırk sekizinde iken öldü ya... Ne sağlığında, ne öldükten sonra onu aldatmadım dersem hayret etmezsiniz ümid ederim. Çünkü benim nasıl yaratılmış bir kadın olduğumu bilirsiniz. Hakkın var, Hatice, ben durgun, âdeta hissiz bir kadımdım. Erkeklerden nefret etmem ama onlara hiç te inanamam. Dedğim gibi hayatta ne bedbaht oldum ne mesud oldum.

Hatice sözü kesti:

— Bence, bir kadının hayatında aşk vakalarından hiç biri sergüzeşt olamaz.

— Zannediyorum ki bütün sergüzeşlerin sonu aşka çıkmaz demek istiyeceksin. Biliyorum. Galiba biz kadınlar ezelden beddua almışız. Başımıza hep bu derd gelir. Şimdi siz beni dinleyiniz.

Ben kocaya varalı beş sene olmuştu. Evde yalnızdım. Çocuğum yoktu. Canım sıkılıyordu. Kocam yanımda oturup ta benimle meşgul olacak erkeklerden değildi. Görüşecek ahbablarım da yoktu. Zaten öyle bir çok kişi ile görüşmeyi de sevmem. Bütün gün vaktimi evin içinde geçiriyordum. Yalnız akşamları sokağa çıkarak bir saat kadar Beyoğlunda kalabalık arasında dolaşırdım. Bütün zevkim, eğlencem bundan ibaretti.

Bir akşam, teşrinievvelde idi, Tak-sim meydanında saatimi düzeltmek için durmuştum. İyi hatırlıyorum. Tam altıyı yirmi beş geçiyordu. Bu sırada bir otomobilin fireni birdenbire sıkıştı. Tuhaf bir ses çıktı. Otomobilin hızla gelip duruşu orada tramvay bekliyen, gelip geçen halkı rahatsız etti. Ortalık karıştı. İtiş kakış oldu. Ben şaşırdım. Neye uğradığımı pek anlayamaz bir halde iken koluma bir erkek kolu girerek beni götürmeğe başladı. Hafif bir sesle fransızca olarak bana:

— Rica ederim, madam, susunuz ve bana refakat ediniz, diyordu.

Bakınız size hakikati itiraf edeyim. Eğer gözlerimi kaldırdığım zaman yanımda her erkekte olduğu gibi kurşuni bir kostümle alelade bir adam görmüş olsaydım muhakkak kendimi çekip sıyrmağa kalkacak ve zorluk görürsem derhal haykıracaktım. Fakat yanımdaki adam bana o kadar başka türlü bir adam gibi göründü ki tekmil halinden intişar eden cazibenin tesirine kapılmamak elimden gelmedi. Ufacık bir mukavemet bile göstermedim. O kolumda yürümekte devam ettim.

Ne derseni diyiniz. Herhalde ben-de de bir kadın ruhu vardı ve elân da vardır. Hasılı, hiç ses çıkarmadan bu meçhul erkekle gittim. Yalnız onun lâkayd görünmeğe çalıştığına dikkat ettim. Maamafih, takip edilmekten korkuyordu. İzni kaybetmek ister gibi bir hali vardı. Kimdi?

Kara ve parlak gözleri etrafı tecesüs etmekte devam ederken bana nazikâne lâkârdılar söylüyor ve sanki iki sevgili imişiz gibi kolumu sıkı sıkı tutuyordu.

Artık kalabahktan uzaklaşmıştık. Galiba halimde bir tereddüt hissetti ki:

— Korkmayınız, dedi. Size hiç bir fenalık yapacak değilim. Sizden ricam bana otelin kapısına kadar refakat etmenizden ibarettir. Bunu lûtfederseniz şu dakikada kolumuzda bulunan adamın kim olduğunu size söylerim.

Benim yerimde olsanız siz ne ya-

pardınız? Herhalde ben, bu tanımadığım yabancı erkeğin cazibesine mağlûb olarak ondan ayrılmadım. Âdeta başım dönüyordu. Başka bir dünyaya gitmiş gibiyim. Pera Pa-lasın önünde durduk. Elimi öptü. Ertesi günü beni otele çaya davet etti...

Dostları sordular:

— Kimdi bu adam?

— İsmi söylemedi. Yalnız odasının numarasını söyledi. Ben de ona telefon numaramı söyledim. Bana hüviyetini anlattı. Beynelmilel meşhur bir hırsız imiş. Dolu bir cüzdan çarpmış. İzni kaybettirmek için koluma girerek yürütmeyi münasip görmüş... Anlıyorsunuz ya, âdeta Amerikan filmlerindeki gibi bir vaka... Fakat işin en tuhafı çalınan cüzdan kocamın değil miydi?

Bütün gece gözümde uyku girmedi. Düşündüm. Nihayet çaya gitmeğe karar verdim. Ömrümden ilk defa olarak bir erkeğin tesiri altında kalıyordum. Bir sergüzeşt içine atılmak için kendimde mukavemet kabul etmez bir arzu duyuyordum. Hayatımda yegâne zâaf hissettiğim dakika budur.

Otele gittiğim zaman, hırsız bulamadım. Kapıcı ismini duyunca bana bir küçük paket ile bir mektup verdi. Bir kaç satırlık bir mektup. Parasını çaldığı bir erkeğin karısını da çalmak istemediğini söylüyordu. Paketin içinde bir kutu vardı. Bunda da bir dizi inci. Her zaman boynumda görürsünüz. Kendisini kurtaran kadına karşı bir şükran nişanesi mi, yoksa kalbden gelme bir his mahsulü mü? Bilmiyorum...

Aman şu karanlık içime sıkıntı veriyor. Elektrik düğmesini çevirsenize...

Hikâyecî

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Asım, Taksim: Kürkcüyan, Fıruzagağa Ertuğrul, Kalyoncu-kullukta Zafiropolos, Beyoğlu: İstiklâl caddesinde Galatasaray, Tünelde Matkoviç, Galata: Okcumu-sa caddesinde Yeniyol, Fındıklıda Mustafa Naili, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlu Nesi Aseo, Eminönü: Hüsnü, Onar, Heybeli-ada: Tomadis, Büyükdada: Merkez, Fatih: Sarıhanede Halil İbrahim, Karagümrük: Mehmed Arif, Bakırköy: İsteyan, Sarıyer: Asaf, Tarabya, Yeniköy, Emirgan, Rumelihsarındaki eczaneler, Aksaray: Ziya Nuri, Beşiktaş: Vidin, Kadıköy: Pazaryolunda Merkez, Modada Faik İskender, Üsküdar: Ahmediye, Fener: Defterdarda Arif, Beyazıt: Yenilâleli, Küçük-pazar: Hikmet Cemil, Samatya: Yedikulede Teofilodis, Alemdar: Cağaloğlunda Abdülkadir, Şehremini: Ahmed Hamdi.

YENİ NEŞRİYAT:

ÜSTADIN ŞAİRİ

Halid Ziya Uşaklıgilin sanat hayatının ellinci yıldönümü münasebetile Büyük Romancının yakın arkadaşı B. Hüseyin Siret «Üstad şairi» isimli manzum bir broşür neşretmiştir. B. Hüseyin Siret bu uzun manzumesinde Üstadın Mavi ve Siyah isimli eserinin şair ruhlu kahramanını terennüm etmektedir. Fiyatı 7,5 kuruştur.

MANİLER

Kastamonu ve havalisinde söylenen Halk manileri B. Talât Mümtaz Yaman tarafından toplanarak güzel bir kitap halinde neşredilmiştir. Kitabının başına «Mani nedir?» mevzuu kısa bir etüd ilâve etmiş olan B. Talât Mümtazın şimdiki maniler içinde Halk zevkini ve Halk hassasiyetinin derinliğini ifade eden çok güzel parçalar görülmektedir. Kitapta 849 mani vardır. Edebiyat meraklılarına tavsiye ederiz.

AVCILIK VE ATICILIK

Avcılık ve Atıcılık mecmuasının haziran 937 ayına aid on dördüncü nüshası neşredilmiştir. Yıllık aboneli her yer için bir liradır.

Eskişehirde
AKŞAM neşriyatı

«Ses - Işık» müessesesinde satılır. «Akşam» gazetesine abone olanlara hususî tenzilat yapılır.

Şair Necdet Rüştü

Son neslin kıymetli şairi Necdet Rüştünün hazırlamakta olduğunu bildirdi-miz kitabı (Yürekler acısı) ismi altında intişar etmiştir.

İtinalı bir bas-kı ve nefis bir kapak ile çıkan bu kitap, Anadoluda geçen gönül hikâyelerinden müteşekkil ve benzerine az tesadüf edilen değerli bir eserdir.

Radyo

4 Haziran 937 Cuma

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: Son.

Akşam neşriyatı — 18,30 Plâkla dans musikisi. 19 Radyo fonik kome-di (Bir Avuç Ateş) 20 Türk musiki heyeti. 20,30 Ömer Rıza tarafından Arabca söylev. 20,45 Vedî Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları (Saat ayarı) 21,15 Orkestra: 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23 Son.

Ecnebi istasyonların bu akşamki en müntehap programı

Milâno (368) saat 22 Konser: Ti-yatro musikisi. Meşhur operalardan parçalar. Bükreş (364) 20,30 Wagner: «Tannhauser» opera. Monako (405) 21,10 Konser. Peşte (549) 21,10 Konser: Kırallı opera orkestrası tarafından. Tuluz (386) 21,30 Senfonik konser. Peşte (549) 20,40 Pi-yano konseri. Oslo (1154) 22,20 Pi-yano konseri. Peşte (549) 23,15 Tzigan orkestrası.

Dans musikisi

Vi-yana (507) saat 23,20, Breslav (316) 23,30, Marsilya (400) 24, Peşte (549) 0,15, Londra (kisa dalga) 22,35, 0,15.

5 Haziran 937 Cumartesi

İstanbul — Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Muhtelif Plâk neşriyatı. 14 son.

Akşam neşriyatı: Saat: 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Konferans: Doktor profesör Fahrettin Kerim tarafından (İrade ve telkin). 20 Fasil Saz heyeti. 20,30 Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20,45 Fasil Saz heyeti (Saat ayarı). 21,15 Orkestra. 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30 Plâkla sololar, Opera ve operet parçaları. 23 Son.

İSTANBUL

TİCARET ve ZAHİRE BORSASI

3/6/937

FİATLER

CİNSİ	Aşağı Kr. Pa.	Yukarı Kr. Pa.
Buğday yumuşak	6 12	6 15
Arpa çuvalı	4 20	—
Arpa dökme	4 1½	4 2½
Çavdar	4 18	—
Mısır beyaz	4 30	—
Mısır sarı	4 38	5 2
Kuşyemi	9 22½	9 32½
İç ceviz	40	—
Yapak Trakya	64 25	—
Peynir beyaz	25 30	29 21
Peynir kaşar	43	51
Zeytin yağı	55	65

GELEN

Buğday	585 Ton
Un	86 »
Arpa	30 »
Çavdar	30 »
Fasulye	5 »
Tiftik	27 »
Peynir	17 »
Kaşar	4 »
Pamuk	16 »

GİDEN

Keçi kılı	20 Ton
İç fındık	2½ »

DIŞ FİATLER

Buğday Liverpool	6,34 Kr.
Buğday Şikago	5,16 »
Buğday Vinipek	5,58 »
Arpa Anvers	4,92 »
Mısır Londra	3,89 »
Keten T. Londra	8,16 »
Fındık G. Hamburg	94,67 »
Fındık C. Hamburg	94,67 »

KUBİLÂY HAN

Yazan: İskender F. Sertelli

No. 70

“Ulu mabud! Japon seferine çıkarken, senden büyük muzafferiyetler dilemediğimi hatırlıyorum. Eğer bunun için bana gücendinse, beni af et!”

General Liyo bu sözü hatırlıyarak, Ti-yen - Fonun idamına acıdığını anlatmak istemişti. Öyle ya, günün birinde affedilmesi ihtimali olan bir kadının boynunun vurulmasına kim acımadı?

Kubilây hanın neşesi kaçmıştı. Böyle yurdu tehlikeye düşüren ve ortalığı karıştıran bir kadının idam kararını hiç şüphe yok ki kendisi de tasdik edecekti. Kubilây «Yasa» ya çok sadık bir hükümdardı. Fakat, mademki ortada işlenmiş bir cürüm yoktu, ve kendisi mahkûm olarak zindanda bulunuyordu. Zindanda yaşayan bir mahkûmun teşebbüslerinden ne çıkardı?

İşte Kubilây bu noktadan Ti-yen - Fonun idamını haksız bulmuş gibi görünüyor, fakat kimseye bir şey söylemiyordu. Madem ki Japon seferine giderken Gökçin hatuna her türlü selâhiyeti vermişti. Ona ve başkasına bu mevzu etrafında ne söyleyebilirdi?

Hakan Pekin sokaklarından
geçerken...

Ti-yen-Fonun ölüm haberinden sonra canı sıkılan Kubilây han, çadırda bir saat kadar dinlendikten sonra, saltanat tahtırevanına bindi.. ordunun önüne geçti.. ve şehir kapısından içeri girdi.

Tahtırevanda hakanın sağında Semga bahadır, solunda da general Liyo ayakta duruyordu.

Pekin sokaklarında toplanan halk Kubilâyı yakından görmek için biribirini çiğnercesine koşuyordu.

Kubilây han seferden dönerken halk:

— Yaşasın muzaffer hakanımız..

Diye bağırırdı.

Ya şimdi?..

Halk şimdi ne söyleyeceğini bilmiyordu.

Hakan Japon seferinden muzaffer olarak dönmüyordu ki, halk «yaşasın muzaffer hakanımız» diye bağırırsın.

Hiç kimse ağzını açmağa cesaret edemiyordu.

Hakan halkın sükûtundaki mânayı anlamamış değildi.

Tahtırevan zarif bir zengin köşkünün önünden geçiyordu.

Köşkün bahçe kapısı önünde duran genç bir kız, kucağında tuttuğu bir demet çiçeği hakanın tahtırevanına uzatarak, hazin bir sesle bağırdı:

— Tanrı sizi başımızdan eksik etmesin, ulu hakan!

Kubilây tahtırevanın durmasını emretti. Filleri durdurdular.

General Liyo kızın elindeki çiçekleri alıp hakana verdi. Kubilây genç kıza sordu:

— Kimin kızısın sen?

Genç kız suçlu bir insan gibi kızardı.. ve önüne bakarak cevap verdi: — Şanganın..

Bu isim Kubilâyı yabancı gelme-mişt:

— Baban zindandan çıktı mı? dedi.

Genç kız başını salladı:

— Evet.. altı ay oldu çikalı.

Kubilây, Şanganın kızına küçük bir hediye verdi.. ve kendisini çiçekle karşılayan bu sevimli kızdan çok hoşlandı.

Şanganın kızını kenara çektiler.. Filler ilerlemeğe başladı.

Semga bahadır kendi kendine:

— Şangaya gün doğdu..

Diye söylüyordu.

General Liyo da Kubilâyın birdenbire neşelendiğini görünce, genç kızdan çok hoşlandığını anlamış ve onu Ti-yen-Fonun yerine alması ihtimalini düşünmüştü.

Hakan alayı saray önüne vardığı zaman, harem pencerelerinden yollara deste deste yeşil yapraklar atılıyordu.

Gökçin hatun sarayın büyük kapısı önünde küçük bir geyik yavrusu kestirmişti. Hakan seferden dönerken bir geyik kanı üzerinden geçmesi millî âdetlerdendi. Kubilây tahtırevandan indirirlerken, sarayın iki tarafın-

da sıralanan borazanlar çalmağa başladı.

Hakan saray halkı namına selâmlanıyordu.

Kubilâyı Pekinde kalan çocukları karşıladılar.. yere eğilip hakanın dizini öptüler.. ve Kubilây hepsinin ayrı ayrı sağ omuzlarını okşadı.. yavaş yavaş yürüyerek geyik kanı yüzlerinden atlayıp saray kapısından içeri girdi.

On binden fazla saray halkı iç bahçeye ve koridorlara birikmiş.. hakan geçerken yerlere eğilip, hep bir ağızdan:

«— Hoş geldiniz, ulu hakanımız!»

Diye selâmlıyorlardı.

Kubilây doğruca kendi dairesine çıktı.. ve hiç kimse ile görüşmeden, saraydaki küçük mabede girdi.. Budanın heykeli önünde durdu.

O gün bütün saray halkı anlamıştı ki, hakan Budaya tapıyordu.

Kubilây han ilk defa Budanın heykeli önünde diz çökerek yalvardı:

«— Ulu mabud! Bugün Japon seferinden dönüyorum. Ordumun büyük bir zafer kazanmadan geri gelmesine çok üzül-düm. Bu sefere çıkarken senin önünde diz çökmediğimi ve senden büyük muzafferiyetler dilemediğimi hatırlıyorum. Eğer bunun için bana gücendinse, beni affet!»

Kubilây Buda heykelinin önünde çok durmadı.

Tekrar ayağa kalktı.. yanında duran başrahîb Pantaya döndü:

— Buda beni iştmemişse büyük mabede gidelim dedi. Panta:

— Budanın kulağı her yerde mevcuttur. Oraya kadar yorulmağa lüzum yok.

Diye cevap verdi.

Kubilây, Pantaya sordu:

— Rahat mısın?.. Bir şeye ihtiyacın var mı?

— Hayır, hakanım! Hiç bir şeye ihtiyacım yok.. sayenizde, günlerimi huzur ve rahatlık içinde doldurmaktayım.

Kubilây, Pantanın sihirbaz Moya ile geçinemediğini bildiği için, ihtiyar bilgine şaka olarak:

— Moyayı göremedim.. acaba göğme mi çıktı? dedi.

Panta:

— O, gökten daha uzaklara gitmiş, hakanım! Moyanın yüzünü bir aydanberi ben de görmüyorum.

Diye cevap verdi.

Saray sihirbazı olan Moya kendi kendine nereye gidebilirdi?

Kubilây hayretle sordu:

— Gökten daha uzak neresi var? Panta önüne bakarak murıldandı:

— Kora..

Kubilây gözlerini açtı:

— Moyanın Korada ne işi var?

— Kulunuz bu kadar duydum, hakanım! Bundan ötesini Samga baha-dırdan sorunuz!

Kubilây şüpheye düştü..

Dairesine geçti..

Semgayı çağırttı:

— Moya, Koraya gitmiş.. doğru mu?

Semga şaşaladı:

— Evet, hakanım! Koraya gitmek üzere yola çıktığını haber aldık.. muhafızlar gönderip yoldan çevirttik.. şüphe üzerine üstünü arıyacağımız sıradan gözden kayboldu.

— Tuhaf şey! Moyanın Korada ne yapacağını tahmin ediyorsun?

— Kora prensine gizli bir mektup götürdüğünü tahmin etmişim.

— Sana bu şüpheyi veren hâdise nedir?

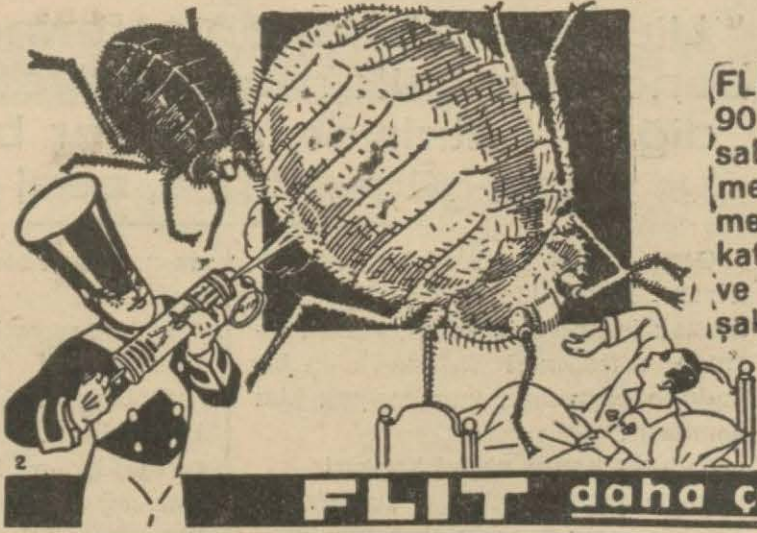
Semga hakikati söylemeğe mecbur oldu:

— Şi-Yama kendisinden şüphelendiğini söylemişti. Filhakika Moyayı Koraya giderken yoldan çevirttim.. fakat üzerini arıyacağım sırada kayboldu. Hattâ giderken Şi-Yamaya şiddetli bir tokat bile vurmuş.

Kubilây hayretinden dudaklarını bükerek odanın içinde sert adımlarla dolaşıyordu.

(Arkası var

FLIT pompasını kullanınız

Son derece müessir **FLIT**-mayii kullanınızFLIT taklidi mayilerle müz'ic pirelerin
hakkından gelinemez!

FLIT, bütün haşarat öldürücü mayilerin fevkindedir. 90 muhtelif millet, onu tercihen kullanmaktadır. Bu sabit olmuştur. Flit'in formülü hiçbir vakit taklit edilmemiştir. FLIT, kendisinden beklenen iki şartı mükemmelene ifa eder. İnsana zarar vermez, fakat haşaratı kat'iyen öldürür. Şüpheli mayileri reddediniz. Hakikî ve yegâne Flit aldığınıza emin olmak için; siyah kuşaklı ve asker resimli, sarı teneyeke dikkat ediniz.

Varıklara ve köşelere biraz FLIT TOZU serpiniz. Haşarat derhal telef olur.

Umumi deposu: J. Krespin, İstanbul, Galata, Voyvoda Han 1

FLIT daha cabuk **İTLAF** eder

Sinir zafiyetine
fevkalâde bir ilâç
KARDOL
eczanelerden arayınız.

ANTİKA ALIYORUM

Eski Türk eserleri, gümüş, tahta, bakır, Beykoz vesair işlerle eski yağlıboya tablo, gravür, porselen, fayans vazo ve biblolar, bronz heykeller, her nevi salon tezyinat eşyası alıyorum.

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde eski Polonya sokağında Merkez apartmanı (1) numaralı dairede Mimar Knol.

Dr. FAHRİ CELÂL

Sinir hastalıkları ve kekeleme tedavisi
hergün üçten sonra
Cağaloğlu, Halk Fırkası karşısı, Zorlu apartman No. 2 Tel. 20785

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü ilânı

Semtimeşhur ve mahallesi	Cadde veya sokağı	No. sı	Cinsi	Muhammen aylığı Lira K.
Şişli, Meşrutiyet.	Ebekiz.	26-28	Valde apartmanın 8 ci dairesi	27 00
Şehzadebaşı, Kalenderhane.	Carni	4-7	Hane	12 50
Eminönü Ahıçelebi.	Valdehanı içinde.	19-20	İki oda.	30 00
Çakmakçılar'da, Valdehanı 2 ci üst katı.		32-33	» »	9 00
Mercan	Harbiye caddesi.	3-68	Dükkân	3 50
Çarşıda.	Püskülcülerde.	17-19	İki dükkân	2 00
Keçihatan.	Yağhane	25	Arsa.	1 00
Ahıçelebi.	Hasıriskesi.		Yeniköy ve adalar kayıkları iskele yeri.	47 50
			Kanlıca Pazarkayığı iskelesi.	47 00
Ahıçelebi.	Yağiskesi.			

Yukarda yazılı mahaller 938 senesi Mayıs nihayetine kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konmuştur. İstekliler 7/Haziran/937 pazartesi günü saat 15 e kadar pey paralarile beraber Çemberlitaşta İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde Akarat kalemine gelmeleri. (2979)

ETİ BANK'TAN**Memur Aranıyor**

Almanca ve Fransızca okuduğunu anlayacak kadar bilen lise mezunu genç bir memur alınacaktır.

Müracaatlar bankanın İş Han'daki merkezine yapılmalıdır. (1428) (3178)

Belsoğukluğu

ve FRENGİYE yakalanmamak için
en iyi ilâç ancak

PROTEJİNDİR**GÜNEŞLE YAĞMURA GÜVENME****Dr. İHSAN SAMİ TİFO AŞISI**

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri katî, muafiyeti pek emin taze aşıdır. Her eczanede bulunur. Kutusu 45 kuruştur.

Ecnebî Bir Familya

İki sene için Maçka veya Ayaspaşa cihetlerinde denize vâsi manzaralı 4 veya 5 odalı boş bir apartman kiralamak istiyor. Taliplerin 43898 No. ya telefon etmeleri.

BAŞKURT**ÇATAL KAŞIK ve BİÇAKLARI**

Avrupanın en yüksek markalı ÇATAL KAŞIK ve BİÇAKLARINDAN farksız ve hatta onlara faiktir. Alpakadan yapılan BAŞKURT mamulâtı en yüksek sofralara süs verecek kadar zarif ve kullanışlıdır. KARARMAZ, BOZULMAZ, EĞRİLMEZ, KIRILMAZ, PARLAKLIĞI gâip etmez. Yerli Emek, yerli sermaye ve yerli işçi ile Beşiktaşta İskele yanındaki fabrikadır. Dünyanın en güzel ÇATAL KAŞIK ve BİÇAKLARI YAPILIYOR.

Balkanlarda dahi eşi olmayan

Fabrikamıza Bütün mekteplileri grup halinde tetkikat yapmağa davet ediyoruz.

BAŞKURT, BAŞKURT, BAŞKURT...

Bu adı unutmayınız yabancı markada Çatal kaşık ve bıçak verirlerse reddediniz ve ısrarla BAŞKURT Mamulâtını arayınız.

**İnhisarlar umum Müdürlüğünden:
500 ton çavdar sapı isteniyor:**

Paşabahçe fabrikamız ihtiyacı için şartnamesindeki vasıflara göre 500 ton Çavdar sapı satın alınacaktır.

I — Sapların Teşrinievvel iptidasından başlamak üzere azamî dört ay zarfında fabrikaya teslimi meşruttur.

II — Talip olanların yüzde onbeş teminat akçesiyle beraber ve 7 Haziran 937 tarihine kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğünde müskirat muamelât şubesine müracaatla teklif mektuplarını vermeleri. (3131)

**İstanbul Gümrük Muhafaza Baş Direktörlüğünden:
Gümrük Muhafaza Kıtalarında muvazzaf Subay olmak isteyen lise mezunlarına:**

1 — Sivil Liselerden şahadetname alarak bu sene çıkacak olanlardan geçen yıl olduğu gibi muvazzaf Gümrük Muhafaza Subayı yetiştirilmek üzere bu yıl da Harp Okuluna sekiz okur alınacaktır.

2 — Subay olup Muhafaza kıtalarına gelinceye kadar «Orduya yetişen subaylara yapıldığı gibi» her masraf ve Harp Okuluna kabul edilecek sekiz okurun okula gelinceye kadar olan yol masrafları Hükümetçe verilecektir.

3 — Muhafaza kıtalarına böylece Harp Okulunda çıkıp muvazzaf Subay olarak gelenler yalnız muhafaza kıtaları içinde rütbe olarak «Ordu Subayları gibi» ilerliyeceklerdir. Harp Okuluna giriş şartları şunlardır:

A — Liselerden bu yıl ve geçen yıl olgunluk «Bakalorya» imtihanı verenler imtihansız.

B — İki ve iki yıldan daha evvel mezun olanlardan müracaat edenler olur şa bunlar Askerî Liselerden birinde olgunluk «Bakalorya» imtihanına tabi tutularak Harp Okuluna kabul olunurlar.

4 — İsteklilerden Ankarada bulunanlar doğrudan doğruya Ankarada Harp Okulu komutanlığına ve Ankara dışında olanlar da bulundukları yerlerin en büyük Askerî komutanına veya Askerîlik Şubesi başkanlığına aşağıda yazılı belgeleri dilekçelerine bağlayarak müracaatları.

A — Nüfus tezkeresi veya tasdikli bir örneği.

B — Mühassıs tam bir sıhhi heyet tarafından tasdikli rapor ve aşı kağıdı «Aşı belgesi olmyanlara Askerî Hekimlerce aşı yaptırılır.»

C — Mezun bulunduğu okulun şahadetnamesi ve okulun vereceği resmi hüsnühâl kağıdı.

D — Okula kabul olunduğu takdirde askerî kanunlar, nizamlar ve talimatları tamamen ve aynen kabul ettiğine dair velisinin ve kendisinin birer tashhüt senedi. (3174)

Maliye Vekâletinden:

Depoda toplanmış olan sandık ve ambalaj tahtalarile fersude ve kırpıntı kağıtlar ve parça çemberler ayrı ayrı pazarlıkla satılacağından almak isteyenlerin 9/6/937 çarşamba günü saat 14 de Dolmabahçe saat kulesi karşısındaki kırtasiye deposuna müracaat etmeleri. (3171)

M. M. V. Hava Müsteşarlığından:

Eskişehir Tayyare Fabrikası için ücretle çalıştırılmak üzere bir Doktora ihtiyaç vardır. İsteklilerin evrakları ile Millî Müdafaa Hava Müsteşarlığına müracaatları. (1394) (3102),

İLÂÇLARINIZI Bahçe kapıda

SALİH NECATİ

den alınız. Reçeteleriniz büyük bir dikkat, ciddi bir istikametle hazırlanır

Asrî Saç Boyası

Leke bırakmaz, tabii sabit bir renk temin eder.

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stockholm, Oslo, Dantzig,
Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün
Baltık limanları şark ve Karadeniz
başlıca limanları arasında 15 günde bir
azimet ve eydet için muntazam postalar.
Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve
Oslo'dan beklenen vapurlar.

Vikingland vapuru 3 Hazirana doğru
I. W. Wink vapuru 12 Hazirana doğru
Nordland vapuru 15 Hazirana doğru
Yakında İstanbuldan Hamburg Roter-
dam - Kopenhag, Gdynia Gothenburg,
Dantzig - Stockholm, ve Oslo, limanları
için hareket edecek vapurlar.

Vikingland vapuru 3 Hazirana doğru
I. W. Wink vapuru 13 Hazirana doğru
Nordland vapuru 16 Hazirana doğru
Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han
3. üncü katta kâin acentasına müracaat.
Tel: 44991 - 2 - 3

Havalar
ısınmaya başladı
BOROSALINA

El, ayak, koltuk terlerini kesen
nahış kokuyu gideren yegâne
sihhi pudradır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

**Çiçeklerin mer-
kezinden gelen
yeni Sehhar
güzellik**

**Erimemiş bir çiçek
balmumunun cazip
bir tarihçesi**

106 muhtelif çiçek ve nebat üze-
rinde yapılan fennî tedkikat neti-
cesinde, pek ender bulunan bir çi-
çek merkezinin derinliklerinde te-
sadüf edilen erimemiş balmumun-
da cildi yenileştiren hassa ve kuv-
vetin mevcudiyeti keşfedilmiştir.
Cire Aseptine tabir edilen ve pratik
bir formül halinde olan kıymetli
ve yağlı cevheri satın alıp geceleri
yatmadan evvel kullandığınızda,
siz uyurken cildinizin sertleşmiş
çirkin haricî tabakasını eritir,
buruşukluklarını ve siyah ben-
lerini giderir ve yeni beyaz taze
cildinizi pek çabuk meydana çıkarır.
Yeni teniniz gibi güzel görünmesi
için kollarınızda ve omuz-
larınızda da kullanınız.

İstanbul Asliye Altıncı Hukuk mah-
kemesinden:

Ramazan tarafından karısı Sultan Ah-
med Mehmed paşa yokuşu Türkistan
birliği 40 numarada iken halen ikamet-
gâhi belli olmayan Hatice aleyhine ika-
me olunan boşanma davasının icra kılın-
makta olan tahkikatında: Müddeialey-
hin ikametgâhının mecbuliyeti hasebile
davetiyenin on beş gün müddetle ilânın
tebliğine ve tahkikatın 12/7/937 pazar-
tesi günü saat ona talikine karar verilmiş
ve davetiyenin bir nüshası da mahkeme
divanhanesine asılmış bulunduğundan
muayyen gün ve saatte mahkemede ha-
zır bulunması aksi takdirde giyabında
tahkikata devam olunacağı tebliğ yerin-
de olmak üzere ilân olunur. M. 1105

Diş tabibi
MEHMET RIFAT
Paris Darülfünunundan mezun.
Çağaloğlundan İstanbul Belediyesi
karşısına nakletmiştir.

İNKİBAZ

ve ondan mütevellid baş ağrılarını de-
feder. MİDE ve barsakları kolaylıkla
boşaltır. Son derece teksif edilmiş bir
tuz olup MÜMASİL MÜSTAHAZARLAR-
DAN DAHA ÇABUK. DAHA KO-
LAY, ve DAHA KATİ tesir eder. Ye-
meklerden sonra alınır HAZİMSİZ-
LİĞİ, MİDE EKŞİLİK ve YANMA-
LARINI giderir. MİDE VE BARSAK-
LARI ALIŞTIRMAZ.

Ağızdaki kokuyu ve tatsızlığı defeder.
MAZON isim ve HOROS markasına
dikkat.

Küçük şişesi çıkmıştır, fakat büyük
şişesi ekonomiktir.

TÜRKİYE

Şişe ve Cam Fabrikaları

Anonim Sosyestinden:

Paşabahçe şişe ve cam fabrikamızın bir senelik ihtiyacından
mütebaki 400 ton çavdar sapı 14/6/937 tarihli pazartesi günü saat
15 te toptan veya azami 2 kaime de açık eksiltmeğe konulacaktır.

Talibler şartnameyi görmek üzere Bahçekapıda Birinci Vakıf
hanındaki merkezimize hergün müracaat edebilirler.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — I/VI/937 salı günü saat 15 de kapalı zarf usulüyle eksiltmesi yapıla-
cağı ilân edilmiş olan Çamaltı tuzlasında yapılacak elektrik santralî tesisi işi
15 gün müddetle tehir edilmiştir.

II — Eksiltme 16/VI/937 çarşamba günü saat 15 de Kabataşda kâin le-
vazım müdürlüğündeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Bu tesisatın Montajda dahil olduğu halde muhammen bedeli sıfır
mir (98000) liradır.

IV — Muvakkat teminat (6150) liradır.

V — Şartnameler 490 kuruş mukabilinde İnhisarlar levazım ve mübayaat
şubelerinden, Ankara ve İzmir Başmüdürlüklerinden alınabilir.

VI — İsteklilerin fennî şartnamede yazılı takatta bir gazojen tesisatı yap-
mış olduklarına dair resmi vesikalarını ve şartnameye uygun olmak üzere
ihzar olunmuş fennî teklif projelerini tedkik edilmek üzere eksiltme günün-
den en az 15 gün evveline kadar İnhisarlar Tuz fen şubesi müdürlüğüne ver-
meleri ve münakasaya girebilmek için münakasadan azami iki gün evveline
kadar tekliflerinin muvafık bulunduğuna dair mezkûr şubeden vesika alma-
ları lâzımdır.

VII — Mühürlü teklif mektubunu ve ayrıca kanunî vesikaları ile muvaka-
kat teminat akçesini ihtiva edecek olan kapalı zarfların en geç ihale günü tam
saat 14 de kadar yukarıda adı geçen komisyon başkanlığına makbuz muka-
bilinde verilmiş olması lâzımdır. (2988)

I — 35000 tabaka sarı yıldız metal kâğıdı pazarlıkla satın alınacaktır.
II — Pazarlık, 9/VI/937 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 15 de Kaba-
taşda Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme
paraları ile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3048)

**İstanbul Üniversitesi Arttırma, Eksiltme ve
Pazarlık komisyonu İlânları**

Cinsi	Miktarı	Muhammen Teminat bedeli	Lira	İhale tarihi	Saati
Kriple maden	940 ton	15 lira tonu	1058	17/6/937	15 de
kömürü					
Odon	149000 kilo	1 kuruş kilosu	112		16 da
1 — Üniversite merkezi ile Fakülte ve onlara bağlı müesseselere alınacak iki kalem mahrukat yukarıda yazılı günlerde Rektörlük binasında komisyon- ca ayrı ayrı ihale edilmek üzere kapalı zarf usulüyle eksiltmeye çıkarılacaktır.					
2 — Taliplerin 2490 sayılı ihale kanununda yazılı vesikaları ile beraber teklif zarflarını ihale günü saat 14 de kadar makbuz mukabilinde Rektörlüğe ver- miş olmalıdır.					
3 — Şartnameler ve listeler her gün Rektörlükte okunabilir. (3033)					

**TURK HAVA KURUMU
BUYUK PIYANGOSU**

2 ci Keşide 11 Haziran 937 dedir

Büyük ikramiye 40.000 liradır.

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık
ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık
iki adet mükâfat vardır.

Ayrıca: (3.000) liradan başlayarak (20) liraya kadar büyük ve küçük
birçok ikramiyelerle amortileri havi olan bu zengin plândan istifade
etmek için bir bilet almaktan çekinmeyiniz...

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

4/6/937	Cuma	1—175
5/6/937	Cumartesi	175 ve daha yukarı) Cami hademeleri
7/6/937	Pazartesi	1—100 Eytam
8/6/937	Salı	1—100 Müttekaidin
9/6/937	Çarşamba	100 ve daha yukarı) Eytam
10/6/937	Perşembe	100 ve daha yukarı) Müttekaidin
İstanbul Vakıflar Başmüdüriyeti ile Beyoğlu ve Kadıköy müdürlükleri muntakaları dahilindeki cami hademelerinin Mayıs/937 aylıkları ile müte- kaidin ve eytam eraminin üç aylıkları yukarıda yazılı günlerde verileceğinden alâkalıların bizzat maaşlarını bu müdürlükler veznelerinden almaları. (3189)		

Sahibi Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü: Enis Tü
Akşam matbaası

SEFALİN

NE İÇİN?

Baş ve Diş ağrısına karşı = SEFALİN

GRİP ve NEZLEYE karşı = SEFALİN

BÜTÜN AĞRILARA karşı = SEFALİN

sim ve kutuya dikkat

MUHAKKAK TECRÜBE EDİNİZ.

Eczanelerden 1 lik ve 12 lik ambalajlarını arayınız.

Büyükadının en büyük ve en kıbar oteli

SPLANDID PALAS

YARIN AÇILIOYR. Müdiyet: **A. LALA**

Meşhur aşçıbaşı Panayotis Therapianos idaresinde birinci sınıf mutbah - Pek
mutedil fiyatlarla pansiyon komple - Uzun ikametler için hususî fiyatlar. Tel. 56-22
BİR TAVSİYE: Herhangi bir sayfiyede ev tutmazdan evvel
fiyatlarımızı istişare ediniz.

TURAN

EN SON

MAMULÂTIMIZ

Haley-

ŞABUN-
UNU-

TECRÜBE
EDERSENİZ,
DAİMA
KULLANA-
CAKSINIZ!

Diş Macunlarının İncisi

KOHİNOR

Diş Macunudur.

Bunu bir kere kullananlar artık ayrılamazlar.
Kullanmamış olanlar bir denesinler.

İzmir satış şubesi: Bay Ahmet Buldanloğlu

SİLKO

ROMATİZMA

LUMBAGO

SIYATİK

Sinir ve soğuk
algınlığından ileri
gelen şiddetli ağrıları
teskin ve izale eder
her eczanede arayınız

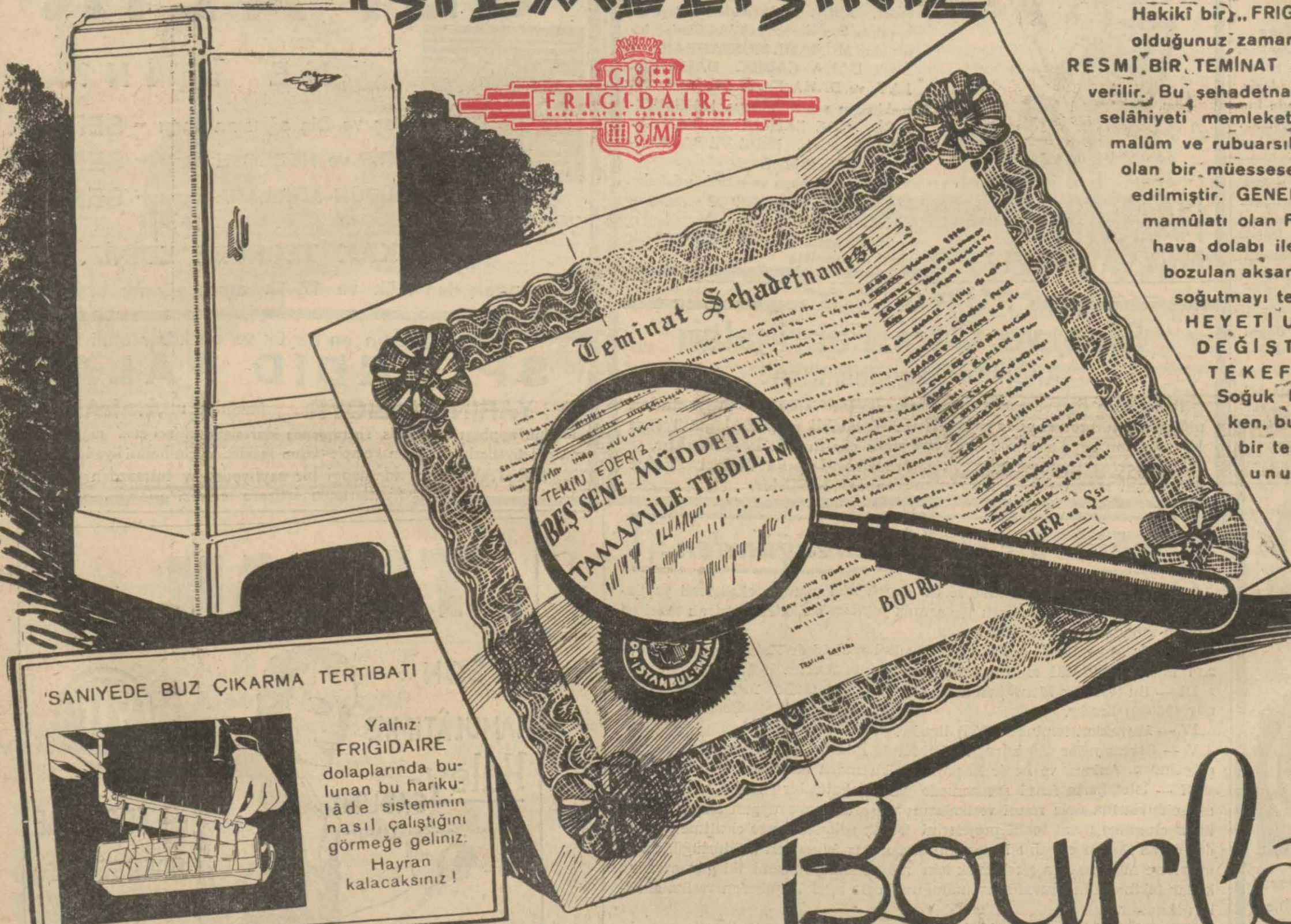

ERGO

BEHEMEHAL HAKİKİ BİR TEMİNAT İSTEMELİSİNİZ

Hakikî bir „FRIGIDAIRE“ e malik olduğunuz zaman, size 5 SENELİK RESMÎ BİR TEMİNAT ŞEHADETNAMESİ verilir. Bu şehadetname, kabiliyeti ve selâhiyeti memleketimiz piyasasında malûm ve rubuarsılık tecrübe sahibi olan bir müessese tarafından imza edilmiştir. GENERAL MOTORS'un mamûlatı olan FRIGIDAIRE soğuk hava dolabı ile verilen teminat; bozulan aksamın tamirini değil, soğutmayı tevlit eden cihazın HEYETİ UMUMYESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNİ TEKEFFÜL EDER. Soğuk hava dolabı alırken, bunun gibi kıymetli bir teminat istemeği unutmayınız.

BÜTÜN SATIE ŞUBELERİNDE

Bourla İSTANBUL
ANKARA
İZMİR
Biraderler ve Şiş

Zümrüt Yalova kaplıcalarının

Asırlardanberi tecrübe edilmiş radyo aktiviteli ve müsekkkin hassaslı meşhur suları; müzmin romatizma; siyatik, ağrılı barsak iltihapları, antrekolit, müzmin ishal ve dizanteri, ağrılı basur memeleri ve sancılı kadın hastalıkları, nikris ve her türlü nevraller gibi hastalıkları muvaffakiyetle tedavi eder.

Tedavi mütehassıs doktorların nezareti altındadır. Biyolojik her türlü tahliller için lâboratuvar ve fizyoterapi, tesisatı vardır.

Bu sene kaplıcaların otel ve lokantalarında büyük tekemmüller yapılmıştır. 1/ Hazirandan itibaren fiatlardaki ucuzluk bilhassa calibi dikkattir. Çınar oteli: bir günlük pansyon komple "Otel ve yemek,, bir kişi için "325,, kuruştur. iki kişi için otel ve yemek "550,, kuruştur.

Büyük otel: bir günlük pansyon komple "Otel ve yemek,, bir kişi için 350 kuruştan başlayarak kat ve odalarına göre yedi liraya kadardır.

iki kişi için altı liradan dokuz liraya kadardır.

Aileler için ayrıca tenzilât yapılır

Lokantalarda büyük bir itina ile hazırlanan yemeklerin tabldotu: Büyük lokantada 100 ve Park lokantasında 70 kuruştur. Alâkart yemek fiatlarında dahi tenzilât yapılmıştır.

Banyo fiatları geçen seneye nazaran çok ucuzlatılmıştır. (3074)